

KALAALLIT NUNAANNI AATSITASSANUT PERIUSISSIAQ 2025-2029

Aatsitassanut suliassaqarfik piujuartussaq

Naaja H. Nathanielsen

Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut,
Inatsit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu
Naalakkersuisoq

Siulequtsiussaq

Nunarsuatsinni taamaallaat aatsitassarsorfimmik ingerlatsineq tunngavigalugu periarfissaasut pinngitsoorneqarsinnaanngillat. Eqqatsinniittut annertunersai, ulluinnarni atortakkagut, aatsitassarsorfimmik ingerlatsinermeersuupput. Taamaattumik nunarsuarmi inuiaqatigiit ineriatortinneqaannarnissaannut aatsitassarsiornermik suliffissuaqarneq pisariaqarpoq. Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarneq teknologiinut nutaanut, mingutsitsinnginnerusunut, kisianni aamma inuussutissarsiutinut pioreersunut, soorlu illuliortiternermik sanaartornermillu inuussutissarsortunut, attaveqaasersuutinut assartuussinermullu suliassaqarfimmut, pilersuisuovoq.

Nunarsuarmi aatsitassanik pisariaqartitsineq najukkani nunamilu namminermi sullivissanik pilersitsisinhaavoq siuariartitsisinnaallunilu, taamaalillunilu piujuartitsiviunerusumik patajaannerusumillu aningaasaqarnikkut tamatsinnut ineriatortitseqataasinnaalluni.

Pijuwartitsineq inuiaqatigiillu

Suliassat ineriatorneranni immikkoortuni tamaginni pinngortitap mianerineqarnissaa uagutsinnut, kisianni aamma aningaasaliisartunut, pingaaruteqartorujussuuvoq.

Aatsitassarsiornermi ineriertortitsinerup avatangiisutut inuiaqatigiinnullu akisussaassusilimmik ingerlanissa najukkani nunarsuarmilu pingaaruteqarpoq. Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi sulisut pitsasumik aningaasarsiatigut atorfininnertigullu atugassaqartinneqassasut piumasaraarput, aamma-lu ilinniartitaanerup qaffasissumiiginnarnissaa suliffeqarnermilu suaassutsit assigiinngisitaarnissaat suli qulakkiissavagut.

Inuussutissarsiornerup ineriertortinnissaanut najukkami inissisimatitsinissaq aalajangiisuulluinnar-tumik pingaaruteqarpoq. Najukkaneersut tapersersuinissaat pisariaqartinneqarpoq. Tamatumani suliassani sulianillu ingerlatitsinerni oqartussat suliarisassaanni paassiuminartuutitsinissaq ersarissu-titsinissarlu pisariaqarpoq. Piffissami periusissiap atuuffissaani oqartussat suliffeqarfilla imminnut attaveqarfigisarnerat, nunap immikkoortuini inuussutissarsiortut suliassallu sumiiffini najuulluni ataatsimiittarnertigut aamma nukitorsarniarparput.

Nunarsuarmi aningaasaliinerit ilinniartitaanerlu

Nunarsuarmi aatsitassanik ujartuinerup Kalaallit Nunaanni nunap iluanik ukkatarinninnerulersi-sinissa aatsorsuutigineqarpoq. Kisianni nunap sannaata pitsasuunerata eqqumaffiginnilersitsi-nerinnaa naammanngilaq. Aatsitassarsiorfissanik ineriertortitsinissaq ukiorpassuit ingerlaneranni annertoorujussuarnik aningaasaliiviusussaavoq, taamaattumillu aningaasaliisartut annaasaqarsinnaa-sarnerisa annikillisinnissaa pisariaqartinneqarpoq. Suliassaq taanna ilaatigut politikkikkut aammalu niuerfinniinnaanngitsoq, aaqqiivigineqassaaq. Taamaattumik aningaasaliinernut killissaliussanik suliaqarnissaq, piffissami periusissiap atuuffissaani nutaami suliassaavoq pingaaruteqartoq. Tamatura saniatigut allaffissornerup eqaannerulersinnissaanik suliaqarneq ingerlaannassaaq.

Nunami namminermi suliassaqarfimmi atorfinnut najukkaneersut pilerilersinniarlugit innuttaasunut atitunerusumik annguttarnissaq ukkatarineqassaaq. Tassani pineqarput inissisimaffinni tamaginni atorfinitsitsinerit, angutinut arnanullu siunnerfeqartinneqartut.

Kiisalu annikitsumik aatsitassarsiornermut suliassaqarfiup nukitorsarnissaa annertusarneqarnissaalu ersarissumik pingartinneqarpoq.

Nunani tamalaani suleqatigiinnej

Piffissami periusissiap atuuffissaani pisussami nunani tamalaani suleqatigisartakkanut attaveqarnerit isumaqatigiissutillu nukitorsarniarpagut. Nunat kattuffiillu arlallit ataasiakkaarlugit arlariutillugillu suleqatigereerpagut. Tamanna ingerlaannassaaq aammalu nunanut aatsitassanik eqqussuisartunut, aningaasaliisartunut aammalu suliffissuarnut aatsitassaatsinnik pisisarsinnaasunut attaveqarfeqarni-gut annertusitillugit annertusaassaagut.

Nunatsinni aatsitassarsiornermut suliassaqarfiup ineriertortinneqarneranik suliaqarneq aallaaviatigut nunanut tamalaanut sammitinneqarpoq. Kisianni suliaqarnermut tamarmut tunngavigisat, nunatsin-ni isumalluutit innuttaasunut iluaqutaasumik atorluarneqarnissaat pillugu anguniagaqarnermiipput. Aatsitassanik piaaneq Kalaallit Nunaannut iluaqutaassaaq.

Imai

Siulequtsiussaq	2
Eqikkaaneq: Ukkatarinniffiusut, siunnerfiit suliniutissallu	5
Aallaqqaasiut	10
Takorluugaq	11
Ukkatarineqartussaq 1: Piujuartitsineq inuiaqatigiillu	13
Inuiaqatigiinni iluanaarutissat	13
Aatsitassarsiorfiup atuuffissaani immikkoortuni tamaginni aningaaasarsiortitsineq	14
Silap pissusaa avatangiisillu	16
Ilinniartitaaneq sulisussallu	17
Suliffissuaqarneq suiaassutsini assigiinngisitaartitsiviusoq	18
Digitalimik najuunnissaq	18
Ukkatarineqartussaq 2:	20
Aningaasaliinissamut sinaakkutissat orniginartut	20
Aningaasaliinerit	20
Akuersissutit piumasaqaatillu	23
Allaffissorneq suliassanillu suliarinninneq	23
Aaqqissuussaanerup ilusiligaanera	24
Najukkani inisisimatitsineq	25
Ukkatarineqartussaq 3: Aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit	26
Aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit	26
Ukkatarineqartussaq 4: Nunap assiliorneq aamma nunap sannaanut paasissutissat nalunaarsukkat	30
Nunap assiliorneq	31
Geofysik aamma Remote Sensing	32
Qaqqat sisoortarnerat alapernaarsuinerlu	34
Paasissutissanik nalunaarsukkanik pilersitsinissaq avitseqatigiittarnissarlu	35
Carbon Capture and Storage (CCS)	35
Qillerummit qaqitanut toqqorsivik	37
Naggasiineq	38
Ilanngussaq 1: Aatsitassanut periusissiaq aamma Naalagaaffit Peqatigiit nunarsuarmi anguniagaat	39
Ukkatarinniffik 1: Piujuartitsineq aamma inuiaqatigiit	39
Ukkatarinniffik 2: Aningaasaliinissamut killissaliussat kajungernartut	41
Ukkatarinniffik 3: Aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit	44
Ukkatarinniffik 4: Nunap assiliorneq aamma nunap sannaanut paasissutissat nalunaarsukkat	45

Eqikkaaneq: Ukkatarinniffiusut, siunnerfiit suliniutissallu

Aatsitassanut periusissami ukkatarineqartussat sisamat suussusersineqarput:

Ukkatarineqartussaq 1: Piujuartitsineq inuiaqatigiillu

Ukkatarineqartussaq 2: Aningaasaliinissamut sinaakkutissat orniginartut

Ukkatarineqartussaq 3: Aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit

Ukkatarineqartussaq 4: Nunap assiliorneq aamma nunap sannaanut paasissutissat nalunaarsukkat

Ukkatarinniffiusussat sisamat taakkua kisimiitinneqarsinnaanngillat, kisianni ataatsimoorlutik aatsitassanut suliassaqarfimmi politikkikkut takorluukkanut tunngavissiisussaallutik.

Suliassaqarfuit tamarmik immikkut iluanni siunnerfiit aamma suliniutissat aalajangersimasut arlallit, piffissap periusissiip atuuqfissaata iluani ingerlanneqartussat, nassuiardeqarput. Suliniutissat assigingisitaartunik suliassartaqarput, kisianni siunnerfiit iliuusissani aalajangersimasuni inisisimatillugit.

Aatsitassanut periusissami siunnerfiit Naalagaaffit Peqatigiit Nunarsuarmi anguniagaannut arlalinnut tunngavissiippuit. Ilanngussaq 1-imi Kalaallit Nunaanni tikkussisut suliniutissallu, aammalu taakkua Naalagaaffit Peqatigiit Nunarsuarmi anguniagaannik qanoq naammassinninnersut, takussutissiorneqarput.

Ukkatarineqartussaq 1: Piujuartitsineq inuiaqatigiillu

Siunnerfik	Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnerup piujuartitsiviusumik inuiaqatigiinni ineriartortinnissaata qulakkeerneqarnissaa.
Suliniutis-sat aala-jangersi-masut	<ol style="list-style-type: none">1.1. Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermut isummertarnerit pillugit innuttaasuni misissuinernik minnerpaamik marlunnik ingerlatsinissaq.1.2. Aatsitassanut suliassaqarfimmi paassisutissiarnerup ukkatarineqarnera, ilanngullugit ilinniartitaanermut suliffisanullu periarfissat, aammalu aatsitassanut suliassaqarfik aamma aatsitassat inuiaqatigiinni aningaasarsiortitsinerat pillugu innuttaasut oqaloqatiginerunissaat.1.3. Paasititsiniaanikkut aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnerup mingutsitsinngitsumut allanngoriartortinnissaanut iluaqutaanerisa erseqqissarneqarnissaa. Paasititsiniaanikkut aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnerup mingutsitsinngitsumut allanngoriartortinnissaanut iluaqutaanerisa erseqqissarneqarnissaa. Paasititsiniaanikkut aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnerup mingutsitsinngitsumut allanngoriartortinnissaanut iluaqutaanerisa erseqqissarneqarnissaa.1.4. Avatangiisini inooqatigiinnermilu tunngavissanut kiisalu suliffeqarfiit pissusilsortarnerannut tunngatillugu (ESG-nut suliassaqarfik) aatsitassarsiornermi suliffissuarnik oqaloqateqarneq.1.5. Suliniutinik, ataavartumik nukissiuutinik atuinermi suliffissuarnut pitsaanerusunik atugassaqartitsilersinnaasunik, suliaqarneq aallartitsinerlu.1.6. Ilisimatusarfinnik Issittup aamma ataavartumik nukissiornerup, assersuutigalugu ernalup nukinganik seqernullu nukinganik, iluani misilittagalinnik suleqateqarnerulernissaq.1.7. Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi ilinniartitaanermut sullivissanullu periarfissat pillugit paasititsiniaanerup inuuusuttunut sammitinneqartup aallartinneqarnissaa.1.8. Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi suaassutsinut misissueqqisaarnerik aamma suaassutsit agguarsimanerannut naatsorsueqqisaarnerik aallaaviusussanik suliaqarneq.1.9. Suliffeqarnerup suaassutsinut agguarsimasup akiornissaa siunertaralugu aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi sullivinnut naligiissitaanerup paasititsiniutiginerata ingerlanneqarnera.1.10. Aatsitassarsiornermi suliffissuarnut naligiissitaanermut ilitsersuutinik, ingerlatseqatigiiffiit ingerlatseqatigiiffiup suliassaqarfisa immikkoortuini tamaginni suaassutsinik tamaginnik akuliutsitsinerulersinnaanersut, erseqqissaasunik, suliaqarneq.1.11. Aatsitassanut suliassaqarfimmut paassisutissiarnermut nittarsaassisarnermullu periusissiamik nutaamik suliaqarneq atuutsitsilernerlu.

Ukkatarineqartussaq 2: Aningaasaliinissamut sinaakkutissat orniginartut

Siunnerfik	Piujuartitsisussamik, aningaasaqarnikkut siuariartortitsivugut.
Suliniutis-sat aala-jangersi-masut	<p>2.1. Aatsitassanut nittarsaassivimmi Prospectors & Developers Association of Canada Convention (PDAC) nittarsaassisarnerup ingerlaannarnissaa, kiisalu ingerlatseqatigiiffinnut immikuullarissunut toqqaannartumik nit-tarsaassisarneq.</p> <p>2.2. Ilaatigut avammut nioqquteqarnermut eqqussuinerfullu aningaaseriviit aq-qutigalugit suliassat aningaasalersornissaannut periarfissaqarnerit tunngavissinniarlugit nunanik ataasiakkaanik arlalinnillu suleqateqarnerup ingerlatiinnarnissaa.</p> <p>2.2. Ilaatigut avammut nioqquteqarnermut eqqussuinerfullu aningaaseriviit aq-qutigalugit suliassat aningaasalersornissaannut periarfissaqarnerit tunngavissinniarlugit nunanik ataasiakkaanik arlalinnillu suleqateqarnerup ingerlatiinnarnissaa. Kalaallit Nunaanni akileraarutinut royalty-nullu ilusilianik ingerlaavartumik nalilersuisarnerit, nunanut allanut sanilliussilluni misis-sueqqissaarnerit ilanngullugit.</p> <p>2.4. Inatsisit aningaasaliisarnernullu piumasaqaatit pillugit akuersissutilinnut ilisimatitsisarnerit annertusineqassapput.</p> <p>2.5. Aningaasaliinernut aningaasaateqarfiit aamma aatsitassarsiornermi sulif-fissuit akornanni ataatsimiittarnissanut ingerlaavartumik aqqtissiuus-sisarneq.</p> <p>2.6. Aatsitassat ataasiakkaat nassaarineqartut naleqarnerulersinnissaat siunteralugu annikitsumik aatsitassarsiornermut suliassaqarfimmi pisinnaatitsissummik pigisaqartunut akuersisummik allagartaliisarnermut aaqqissuuus-sinermik inerartortitsineq.</p> <p>2.7. Ataasiakkaatigut pisariaqartitsilernermeri aammalu isumaqtigiissut taamaattoq aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermut tunngavissiisinnaappat, siunefilimmik akileraartarnermut isumaqtigiissutit sulissutigineqarnerat.</p> <p>2.8. Suliffissuit akornanni sunneeqatigiittarnerup tunngavissinnissaanut, ilaati-gullu assartuussinerup internet-ikkullu attaveqaqatigiinnerup iluanni at-taveqaasersuutit nukitorsarniarlugit, pisortani oqartussat akornanni sulias-saalertartut suleqatigiissutiginerulernissaat.</p> <p>2.9. Naalakkersuisoqarfiup peqquserluttoqannginnissaanut politikiata nutar-terneqarnera.</p> <p>2.10. Allaffissornermi sulianik ingerlatitsinerit digitalinngortinneqarnerusarnissaat, ilanngullugit qinnuteqaatinut sulianik ingerlatitsinerit, taakkua pillugit suliffis-suarnik attaveqaqatigiinnerulernissaq ilanngullugu.</p> <p>2.11. Suliassanik suliariinnitarnerup egaannerulersinnejarnissaa siunertaralugu akuersissutinut suleriaatsink, atugassaritaasunik nalinginnaasunik il.il nutarterineq.</p>

Ukkatarineqartussaq 2: Aningaasaliinissamut sinaakkutissat orniginartut

Siunnerfik	Piujuartitsisussamik, aningaasaqarnikkut siuariartortitsivugut.
Suliniutis-sat aala-jangersi-masut	<p>2.12. Aatsitassanut ikummatissanullu Aqutsisoqarfiup piffissami asimi suliaqarfiusartumi Kalaallit Nunaata kujataani ornigulluni najuunneratigut misileraataasumik sulinummik ingerlatsineq.</p> <p>2.13. Aatsitassanut ikummatissanullu allaffissornikkut aqtsisut (Naalakkersuisoqarfik aamma Aqutsisoqarfik) aaqqissuussaanerisa misissoqqissaarneqarnissaannik ingerlatsineq aamma aaqqissuussaanerup ilusiligaaneranik nutaamik atuutsitsilersinnaaneq.</p> <p>2.14. Atugassarititaasut tamarmik piukkunnartuuusinnaallutik, peqatigisaanillu VSB najoqqutarineqarsinnaalluni, pisariitsunik paasiuminartunillu IBA-mut isumaqatigiissuteqarnissaq siunnerfigalugu, IBA-nut isumaqatigiissutit naliersoq-qinneqarneranni inuiaqatigiinni piujuartitsisumik ingerlatsinissap nukittorsarnissaa.</p> <p>2.15. Pisortat suliassaqarfiisa, aatsitassarsiornermik suliaqartut, pilersuisuusut aamma/imaluunniit tamat akornanni ataatsimeeqatigiinnissanut ingerlaavartumik aqqutissiuussisarneq.</p> <p>2.16. Kalaallit Nunaanni periarfisanut paasisimaarilersitsinissaq siunertaralugu nunarsuarmi aningaasaliisartunut ukiumoortumik aningaasaliisartut ataa-tsimeersuartalernissaannut aqqutissiuussineq.</p>

Ukkatarineqartussaq 3: Aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit

Siunnerfik	Iliuuseqarnissamut piujuartitsiviusumillu ineriartortitsinissamut suleqateqarnigut nukittuujupput.
Suliniutis-sat aala-jangersi-masut	<p>3.1. Aningaasarsiorfiit piujuartussat pillugit EU-periusissatut suleqatigineqarnerata atuutsinnejalernissaa. Aningaasarsiorfiit piujuartussat pillugit EU-pe-riusissatut suleqatigineqarnerata atuutsinnejalernissaa.</p> <p>3.2. Danmarkip aamma USA-p suleqatigiinnikkut atassuteqarfiginerisa inger-laannarnissaa.</p> <p>3.3. Aatsitassanik pisariaqartitanik suliniutit ineriartortinniarlugit nunat tamat akornanni attaveqarnerit nukittorsarneqassapput, taakkununnga akitin-neqartut taakkuninngalu pilersuineq politikkikkut pissutsinit aqunneqarsin naapput.</p> <p>3.4. MSP Forum-ip Kalaallit Nunaat pillugu paassisutissiinermut suliassanullu aningaasalersuinerup tunngavissinnissaanut atorneqarnissaa.</p>

Ukkatarineqartussaq 4: Nunap assiliorneq aamma nunap sannaanut paasissutissat nalunaarsukkat

Siunnerfik	<p>Paasissutissanut nalunaarsukkanut tunngavissat, aatsitassarsiorluni misis-suinermik aamma aatsitassanut tunngasunik suliaqarnermi aningaasaliinis-samik orniginartunngortitseqataasussat, pitsangorsarneqassapput.</p> <p>Pinngortitami ajunaarnersuaqarnissaanik pitsaliuinerup nukittorsarnissaa, qaqqat sisoortarnerannut suliassaqarfik immikkut sammillugu.</p>
Suliniutis-sat aala-jangersi-masut	<p>4.1. Nunap sannaanut 1:100.000 angissuseritillugu nunap assiliornerup ingerla-tiinnarnissaa.</p> <p>4.2. Ilisimatuussutsikkut suliniutinik, aatsitassarsiornermi suliffissuarnut nutaanik ilisimasaqalersitsisussanik ingerlatsinerup ingerlatiinnarnissaa, taamaa-liornermilu ingerlatseqatigiiffit aningaasaliinermi annaasaqarsinnaanerannut annikillisitseqataanissaq.</p> <p>4.3. Geofysiskinut paasissutissat nalunaarsukkat suussusaannik, katersorne-qartussanik suussusersiinissamut kiisalu nunap assiliornerup tulleriin-nilersorneqarnissaanik pingaarnersiuinissamut piareersaataasumik misis-suataarinerup ingerlanneqarnera.</p> <p>4.4. Nunap immikkoortuini geofysiskinik misissuinissanut qaammataasati-gllu paasissutissanut nalunaarsukkanut aningaasalersuinissamut periarfis-sanik qulajaaneq.</p> <p>4.5. Ilisimatusarfinnik suleqateqarnerup ingerlatiinnarnissaa, nutaanik suleqa-tigiinnissamut isumaqatigiissuteqarneq.</p> <p>4.6. Qaqqani sisoorfiusartunik qajannartortalinnik nakkutiginninnerup ingerlati-innarnissaa.</p> <p>4.7. Qaqqat sisoortarnerannut nunap assiliornissamut pisussanut pilersaarum-mik atuutsitsilernissaq.</p> <p>4.8. Pinngortitami ajunaarnersuaqartarnermut suliassaqarfimmi innuttaasunik paasissutissiisarnerup annertusarneqarnerata ingerlatiinnarnissaa, ilan-ngullugu nunap assinginik qarasaasiatigoortunik aarlerinaataasunik na-liliinertalinnik pilersitsinissaq kiisalu pinngortitami ajunaarnersuaqartarnerit pillugit paasititsiniaanerup ingerlanneqarnissaa.</p> <p>4.9. Qaqqat sisoornissaasa aarlerinaateqarnerannik ujarassiornikkut naliler-suinissamut periusissiamik suliaqarnissaq.</p> <p>4.10. Nunap sannaanut ilisimatuussutsikkut paasissutissat nalunaarsukkat nit-tartakkatigut pissarsiariuminarnerulernissaat.</p> <p>4.11. Kalaallit Nunaata avannaani ujaqqanik pinnersaasiassanik ujarlernermut ilitsersuutip suliarineqarnera tamanullu saqqummiunneqarnera.</p>

Ukkatarineqartussaq 4: Nunap assiliorneq aamma nunap sannaanut paasissutissat nalunaarsukkat

Siunnerfik	<p>Paasissutissanut nalunaarsukkanut tunngavissat, aatsitassarsiorluni misis-suinermik aamma aatsitassanut tunngasunik suliaqarnermi aningaaasaliinis-samik orniginartunngortitseqataasussat, pitsanngorsarneqassapput.</p> <p>Pinngortitami ajunaarnersuaqarnissaanik pitsaaliuinerup nukittorsarnissaa, qaqqat sisoorternerannut suliassaqarfik immikkut sammillugu.</p>
Suliniutis-sat aala-jangersi-masut	<p>4.12. CO₂-nik unerartitsarnermut toqqorsivimmiitsisarnermullu (CCS) periusisiap 2023-mi tamanut saqqummiunneqartup sulissutigineqarnerata ingerla-tiinnarnissaa .</p> <p>4.13. Qillerummit qaqtanut paasissutissaasivimmik nutaamik pilersitsinissaq.</p> <p>4.14. Qillerummit qaqtanut toqqorsivimmik nutaamik pilersitsinissaq.</p> <p>4.15. Qillerummit qaqtanik, periaatsimi nalunaarsorneqarsimanngitsunik, nalunaar-suinerup aallartinnissaa.</p>

Aallaqqaasiut

Aatsitassanut periusissiaq Naalakkersuisut aatsitassanut suliassaqarfimmi politikkiinut suliniutisaannullu sammivissaliivoq. Periusissiapi Aatsitassanut periusissiaq 2020 – 2024, taarserpaa aammalu inuussutissarsiortunit soqtigisaqartuniillu immersorneqarnikkut Naalakkersuisunit sularineqarluni.

Siusinnerusukkut periusissiami ukkatarineqartut tallimaapput: 1. Nunap sannaani ilisimasanik avitse-qatigiitarneq nukittunerusoq, 2. Suliassanik sularinnittarneq sunniuteqarluartoq, takorlooruminar-toq ersarisorlu, 3. Aatsitassarsiorluni misissuinermut piaanermut pisariinnerusumik ikaarsaardeq, 4. Aatsitassarsiornermk suliffissuaqarnerup piujuartitsiviusumik ineriartortinnissaa aamma 5. Akile-raarutinut aamma royalty-nut ilusiliaq unammillersinnaassuseqartoq. Siusinnerusukkut periusissiami aatsitassanut suliassaqarfip ineriartortinnissaanut pingarnertiguunerusoq periusissatut pilersaarute-qarnissaq sulissutigineqarluni, Aatsitassanut periusissiami nutaami suliniutissat uuttorneqarsinnaal-lutik, aatsitassanut suliassaqarfimmut siunnerfiit erseqqissarneqarput. Suliniutissani siusinnerusukkut periusissiami suliniuteqarnerni suliassaqarfifit arlallit tunngavigineqarput:

- Nunap sannaanut paasissutissat nalunaarsukkat annertusarneqarnissaat pissarsiariuminar-tuutinnissaallu suli sulissutigineqassaaq, tassami Kalaallit Nunaata ilarujussua taamatut anner-tussusilimmik aammalu paasissutissat nalunaarsukkat suliffissuarnit ujartorneqartartut paasi-narsisinneqarsimanngimmata.
- Sunniuteqarluartumik suliassanik sularinnittarnissap ukkatarineqarnera ingerlatiinnar-neqassaaq, kisianni 2025-2029-mut Aatsitassanut periusissiami suliniutissat arlallit ani-ngaasaliinernut sinaakkutissanik orniginartunik pilersitsinissap tungaanut sammitinneqarput, tassami aningaaasaliisussaqannginneq aatsitassarsiorluni misissuinermut ingerlatseqatigi-ifinnut, angisuunut mikisunullu, nunarsuarmi anigorniagassaammat.
- Naggataatigut, kisianni minnerunngitsumik, aatsitassanut suliassaqarfip piffissami periusisiap atuuiffissaani kingullermi piujuartussatut ineriartortinnissaata sulissutigineqarnera aal-

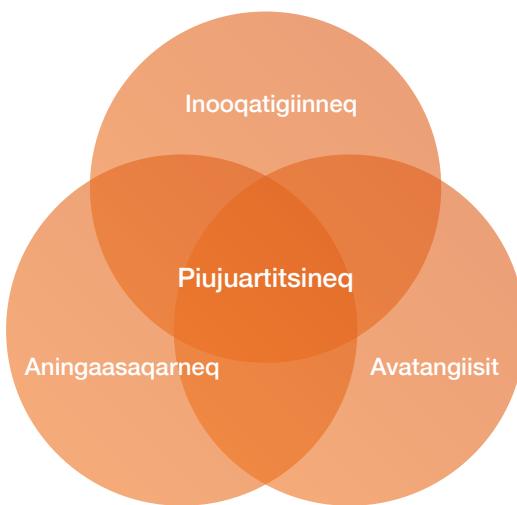
larniutigineqarpoq. Suliaqarneq taanna annertusarneqassaaq erseqqissarneqassallunilu, peqatigisaanillu suliniutissat aatsitassanut suleqatigisartakkatsinnit pingaaruteqarlutik pinngitsoorne-qarsinnaanngitsutut nassuiardeqartartunut attuumassuteqartunik ilassuserneqassallutik.

2025-2029-mut Aatsitassanut periusissiami atituumik isigalugu piujuartitsineq Naalakkersuisut sulis-sutigaat. Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi ingerlavissat arlallit iluanni piujuartitsineq taaguutit atorparput, ilanngullugit inooqatigiinnermi piujuartitsineq, avatangiisini piujuartitsineq aammalu aningaasaqarnikkut piujuartitsineq.

Inooqatigiinnermi piujuartitsineq, ilaatigut suaassuseq apeqqutaatinnagu, suliffeqarnermi toqqissisi-manartunik atugassaqartitaanissamut, aammalu ilinniarnissamut sulinissamullu pisinnaatitaanermut periarfissaqarnermullu, attuumassuteqarpoq.

Avatangiisini piujuartitsinermi pinngortitamik avatangiisinillu sapinngisamik annertunerpaamik mia-nerinnittumik pissusilersornissamut ersarissunik sinaakkutissiinissaq qulakkeerneqassaaq.

Aningaasaqarnikkut piujuartitsineq inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit aningaasaqarnikkut siuariartortit-sissaaq, taamaalilluni ineriartorneq naapertuuttumik ingerlanneqassalluni.

Ilusiliaq 1: Piujuartitsinermut ilusiliaq, aningaasaqarnikkut, inooqatigiinnikkut avatangiisitigullu piujuartitsinerup ataqatigiinnerannik takutitsivoq.

Periusissiaq imatut atuarneqassaaq

Suliniuteqarfissat oqaasertalorsorneqartut, suliniutissat sorliit periusissiami takorluukkanut siunner-finnullu tunngavissilluarnerussanersut, nalilersuinikkut suussusersineqarput.

Kapitalit naaneri tamaasa immikkoortukkaani suliniuteqarfissat ataasiakkaat iluanni suliniutissat aalajangersimasut iliuuseqarnissamullu sammisut allattorneqarput. Iliuuseqarfingineqartussat taakkua piffissap periusissiapi atuuffissaata iluani ingerlanneqartussatut pilersaarusrorseqarput.

Takorluugaq

Aatsitassaatigut siuariartortitsissapput atugarissaalersitsissallutillu

Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarneq siunissami inuiaqatigiit aningaasaqarneranni annertunerusu-mik ilaaliissaq, imminut nammattuussalluni arlalinnullu ingerlaveqassalluni: Aatsitassanut sulias-saqarfik suliffissuaqarnermik attassisussatut, sullivissanik atugarissaarnerulernermillu qulakkeeri-sussatut ineriartortissavarput, peqatigisaanillu innuttaasut peqqissuunissaat isumannaatsuunissaallu kiisalu pinngortitaq avatangiisillu paarilluarneqassapput.

Inuussutissarsiorneq

Aatsitassanik atuinermi aammalu inuussutissarsiutip nukittorsarneqernerani innuttaasunut arlalinngut isertitaqarfissanut nutaanik periarfissaqalersitsisoqassaaq.

Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnerup iluaniinnaanngitsoq, kisianni aamma inuussutissarsiutini suliffissuarnut sullisartuni. Suliffeqarneq nukittooq atitoorlu, aatsitassarsiornermi inuussutissarsiorneq patajaatsuulluni, atugarissaalersitsilluni inuuniarnermillu qaffasinnerulersit-silluni. Tamanna ungasinnerusumut aningaasaqarnikkut arlaannaannullunniit attuumassuteqannginnissamut namminersornissamullu periarfissaqarnerulersit-sivoq.

Attaveqaasersuutit

Attaveqaasersuutit aatsitassarsiorfissami sumiluunniit pingaaruteqartunut ilaapput. Kangerlugut imarlut eqqatsinniittooq aqqutigalugu imaatigut aqqutissat, aatsitassanut suliassaqarfimmut aamma iluaqtaasumik, attaveqaasersuutit ingerlalluartuunissaannik pisariaqartitsinitinntut erseqqissaapput. Ilaittigut Geodatastyrelsen imaanut nunap assinginik nutarterinissaq pillugu suleqatigaarpuit, aammalu Nuummi Ilulissanilu, aammalu Qaqortumi timmisartoqarfinnik allilerinerit angallavinnik ataqtigiinnik pitsangorsaasussaapput, taakkunatigullu aatsitassanut suliassaqarfiup inerartornera tunngavissinneqassaaq.

Avatangiisit

Aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinermi avatangiisinut piumasaqaatinut qaffassisunik malitassaqarpugut, aamma nunanut tamalaanut ataqtigiissillugu isigalugu. Taamaaliornermi nunarput, nunarsuarlu, sapinngisamik annikinnerpaamik nanertorneqassapput. Ammasuunissaq aammalu avatangiisitigut akisussaassusilimmik sulinissaq pillugu aatsitassarsiorfiutileqati-giiffinnik oqaloqateqartarneq suli ukkataraarpuit.

Peqqinnissaq

Peqqissutsinut aatsitassanullu oqartussat aatsitassarsiorfiutileqatigiiffiit soleqatigalugit, aatsitassarsiorfiit eqqaanni patajaatsumik, nakorsaqarnikkut upalungaarsimanissaq pillugu isumaqatigiissutinik suliaqassapput. Taamaattoq upalungaarsimasunut taakkununnga akisussaaffik, taakkua peqqinnissaqarfimmut pisariaqanngitsumik nanertuinnginnissaat siunertalaralugu, aatsitassarsiorfinnit pisussaaffigineqas-saaq.

Aatsitassat

Aatsitassanut suliassaqarfik inuaqatigiinnut tamakkiis-unut kalluaavoq. Pisortat suliassaqarfii akimorlugit suleqatigiinnerit nukittorsarpagut, aammalu atituumik tapersorsorneqarnissaq ujartorlugu.

Aalisarneq Piniarnerlu

Aatsitassanut suliffissuaqarneq assigalugu, aalisarnermik piniarnermillu inuussutissariuteqarnermi pinngortitaq aallaavigalugu isumalluutit pinngitsoorneqarsinnaanngillat. Suliffissuaqarnerit marlusut tamarmik pinngortitamut avatangiisinullu tunngasut ataqqillugit inerartortinneqarnerisa isumagi-nissaa, suleqatigiissutigaarpuit.

Suliffeqarneq

Suliffeqarnermi assigiinngisitaartitsineq aammalu inuussutissarsiutinik arlalinngut nutaanillu inerartortitsineq, innuttaasunut suliffeqalernissamut nutaanik arlalinngut periarfissaqalersitsis-saaq. Innuttaasut pisariaqartisut piginnaanngorsarnissaat pigin-naasaqarfiisalu inerartortinnissaat ukkataraarpuit, taamaallutik taakkua sulisussani ilaaliissallutik.

Ilinniartitaaneq

Nalinginnaasumik ilinniartitaanerup nukittorsarneqernerina inuaqatigiit inerartornerannut atituumik iluaqtaassaaq. Innuttaasut ilinniarnissaat suli ukkatarraarpuit, ilaagitut KTI Sisimiuni Aatsitassalerinermet ilinniarfik aqqutigalugu, aammalu inuaqatigiinni tamaginni najukkani sulisussani pilersuinissaq suli pingartippaarpuit.

Ukkatarineqartussaq 1: Piujuartitsineq inuiaqatigiillu

Periusissiap iluatsilluarnissaanut aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnerup tapersorsorneqaannarnissaa, aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarpoq. Tamanna nammineerluni pilernavianngilaq, kisianni attaveqaqatigiinnissaq paasissutissiisarnissarlu pisariaqarlutik. Taamaattumik innuttaasut ingerlaavartumik paasissutissiivigineqartarnissaat aammalu suliniutit ingerlatassallu ingerlasut pillugit tusarniaaffigineqartarnissaat, periusissiami ukkatarineqartussamut pingaaruteqarpoq. Ilanngullugu aamma aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnerup inuiaqatigiit tamakkiisutillugit aningaasarsioritsinerata ersarissarnissaa.

Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi aalisartut, piniartut, savaatillit, takornariartitsisartut allallu inuussutissarsiutit mianeralugit suli sulineq ingerlanneqarpoq – taamatullu pinngortitami kulturikkullu pingaartitagut mianerineqartussaallutik. Tamatuma saniatigut nalillit aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermit pilersinneqartut qanoq inuiaqatigiinnut ingerlatinneqartarnersut takutinnissaa Naalakkersuisut ukkataarat.

Siunnerfik: Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnerup piujuartitsiviusumik inuiaqatigiinni ineriartortinnissaata qulakkeerneqarnissaa.

Inuiaqatigiinni iluanaarutissat

Naalakkersuisut aatsitassanut suliassaqarfimmut tunngatillugu inuiaqatigiinni iluanaarutissanik missueqqissaarnermik suliaqartitsipput. Naatsorsukkat tunisassiat aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi aammalu inuussutissarsiutini allani, aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi pilersuisussanik sulisitsiviusartuni, pilersinneqartut nalinginut, tunngassuteqarput. Tamatuma saniatigut, inuiaqatigiit sinnerini aningaasarsiornerulernertut ilusilimmik, aatsitassarsiornermi suliffissuarni aammalu suliffissuarni allani pilersuisuuusuni aningaasarsiornerulersitsinermi, iluanaarutit malittaasut nassuiardeqarput.

Aatsitassanik peqarfennik annertuunik Kalaallit Nunaat peqaraluartoq, aatsitassarsiornermi suliffissuaqarneq 2021-mi 316 mio. koruuninik, aningaasaqarnerup 1 %-ngajaannaanik, tunisassiorfiusimasoq, missueqqissaarnermi takutinnejqarpoq. Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnerup nalinga, aatsitassarsiorluni suliffissuaqarnerpiami aammalu suliffissuarni allani pilersuisuuusuni il.il. tunisassiornerup nalingatut naatsorsorneqartoq, 445 mio. koruuninut missingorsorneqarpoq. Tassani Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni tunisassiornerup kiffartuussinerullu nalingi pineqarput.

Suliffissuaqarnermi ingerlatseqatigiiffinni 30-nga janni tamakkiisumik suliffissaqartinnejqartut 100-t missaanniippud. Tamanna suliffissaqartinnejqartut tamarmiusut 0,4 %-iisa missaannik annertussuseqarpoq. Appasissumiinera, suliffissuit annertuumik nunanit allaneersunik sulisoqartarnerat, eqqarsaatigalugu isigineqassaaq. Missueqqissaarnermi aammattaaq missingorsorneqarpoq, inuit 10-t aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi sulisorineqalerneri tamaasa, inuk ataaseq inuussutissarsiutini allani, aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermut suliassanik suliarinnittartuni, sulisorineqalertarpoq.

Mingutsitsinngitsumik nukissiornermut allanngortitsinissaq aatsitassanik pisariaqartitsiviusoq, aatsitassanik Kalaallit Nunaata nunap sannaani tapersiinissamut periarfissaqarfigisaannik, annertoorujus-

¹ Deloitte, 2024: Makroøkonomisk analyse af den grønlandske råstofbranches samfundsmæssige betydning (Link: <https://govmin.gl/ka/publications/makroøkonomisk-analyse-af-den-groenlandske-raastofbranches-samfundsmæssige-betydning-deloitte-november-2024/>).

² Aatsitassarsiornermi suliffissuarni tunisassiorneq tassaavoq nioqqutissat tunisassiarineqartut sullissinerillu ilanngasiinnginnermi nalingat. Nunami namminermi aningaasaqarnermut ataqatigiisillugu, nunatsinni tunisat ataatsimut nalingat, BNP, tunisassiornerup ilanngasiinnginnermi nalingatut, tunisassiamt akileraarutit ilanngullugit (ilanngaseereernermeri) tunisassiornermi atuineq ilanngaatigalugu, naatsorsorneqartartoq, aamma atorneqartarpoq. BNP inuussutissarsiutini naatsorsorneqartanngilaq, taamaattumik tunisassiorneq aningaasaqarnikkut ingerlatat nalinganni tikkusisisutut atorneqarluni. Najoqqutarineqarpoq Naatsorsueqqissaartarfiup Naatsorsueqqissaarnernut katersugaatai.

suarmik ujartuilersitsivoq. Taamaalilluni aatsitassarsiornermi suliffissuaqarneq annertuninngorluni annertusiartornissamut aammalu aningaasaqarnerup, maannakkut aalisarnermit, takornariartitsisarnermit aammalu illuliorernik sanaartornernillu suliaqarnernit tunngaveqarnerusup, assigiinngisi-taartinneqalernissaanut, iluaqutaanissamut tunngavissaqarpoq.

Aatsitassarsiorfinnik ingerlatsineq maannakkorpiaq killeqaraluartoq, aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi aatsitassarsiorluni misissuinernik sanaartornernillu ingerlataqarneq pingaaruteqann-ginngitsumik suliaqarnernik malitseqarpoq. Aatsitassarsiorluni misissuinermi tammaarsimaarfinnik, inuiaqatigiit innaallagiamik pilersuinermut attaveqaasersuutaannit, pisiniarnissamut periarfissanut il.il. avinngarusimasumi inisisimasunik, ikkussuineq, ingerlatsineq piiqaqqittarnerlu inunniq ag-guaqatigiissillugu 60-it missaannik suliffissaqartitsiviavoq. Taakkua ilaatigut assartuussinermik, nerisaqartitsinermik, ingerlasussanik piareersaanermik, VVS-inik, sanasutut suliaqartunik, svejserinermik, qillerinernik suliaqarnernik, qaartiterinernik, maskiinanik atortunillu attartortitsinermik iluarsaassisarnergillu, eqqagassalerinermik, isumannaallisaanermik kiisalu ujarassiornerup, geofy-sik-ip avatangiisillu iluanni misissueqqissaarnernik siunnersortitullu suliaqarnernik, suliaqartinneqarput.

Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermut taakkununngalu pilersuisuusunut tapiliullugu, aatsitas-sarsiorluni suliaqarnerit, inuussutissarsiutini aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermut attuumas-suteqanngitsuni, malittaasunik sunniuteqartitsisarput. Malittaasumik sunniinerit, atuinerulernertut aningaasaliinerulernertullu ilusilit, aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi taakkununngalu pilersui-suusuni aningaasarsiortitsinermik aallaaveqarput.

Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi aningaasaqarnikkut ingerlataqarnerit, inuit akileraarutaannit, ingerlatseqatigiiffit akileraarutaannit pissarsianullu akileraarutinit kiisalu royalty-nit pisortat karsiuinut isertitaqartitsisarput. Ingerlatseqatigiiffit inuillu akileraarutaattut kiisalu royalty-tut ilusilinnik aatsi-tassarsiornermi suliffissuaqarnermi pisortat isertitaannik naatsorsuinissamut paasissutissanik nalunaarsukkanik tunngavissaqanngilaq, kisianni ilaannakortumik naatsorsuinerup takutippaa 2022-mi 20 mio. koruunit isertitarineqarsimasut.

Aatsitassarsiorfiup atuuffissaani immikkoortuni tamaginni aningaasarsiortitsineq

Aatsitassarsiorfiup piffissami atuuffissaata immikkoortorpassuini tamat Naalakkersuisut paasisaqartis-savaat, tamannalu suli paasissutissiinissamut suliassatut pingaaruteqartutut isigaarput. Misissueqqaa-nernit siullernit aatsitassarsiorfiup tunisassiuernissaata tungaanut aningaasarsiortitsinerup ilusaa allanngortarpoq, aammalu inuussutissarsiutit assigiinngitsut pisup ingerlanerani piffissani assigiinngitsuni akuutinneqartarput. Assersuutigalugu ingerlasussanik piareersaanermik, aatsitassarsiorluni misissuinermi tammaarsimaarfinni sullissinerniik aammalu inatsisilerinikkut aningaasaqarnikkullu siunnersuinernik, aatsitassarsiorluni misissuinerup immikkoortuani sivisuumi najukkani pilersuisuu-sut ikiutilereertarput. Pilersuisuusut suliassai taakkua, suliffissaqartitsineq aammalu akileraarutinit isertitat inuiaqatigiinni tamaginni Naalakkersuisut ersarissuutikkusuppaat. Inuiaqatigiinni suliniutit suliffissuit inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik aningaasaliivigisartagaat, aamma ersarinnerusumik paasisutissiissutigerusuppagut.

Aatsitassarsiorfiup matuneqarnerani aatsitassarsiorfiup ingerlanera unittanngilaq. Innuttaasut matu-sereernerup kingorna pisut ingerlanerat pillugu paasissutissinneqassapput. Aatsitassarsiorfiup sumiif-fiani ingerlatsiviusumi matusinermi alloriarnerit assigiinngitsut assersuutigalugu tassaapput pinngor-titami sumiiffinnik iluarseeqqinnej, sumiiffit sukisaarsaarnermut siunertanut ineriartortinneqarneri imaluunniit aatsitassarsiorfimmi attaveqaasersuutinik ingerlatanut allanut atuilerneq. Aatsitassar-siorfiup matunerata kingorna inuunermut takorluukkani innuttaasut akuutinneqassapput, aammalu pisut ingerlasarneri angusallu pillugit ersarinnerulersitsinialrulta.

Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarneq pillugu pitsaaneruseumik annertunerusumillu innuttaasunut paasissutissiisarnissaq Naalakkersuisut ukkatariniarpaat. Saffiugassat tunisassiani ulluinnarni avatan- giiserisatsinni qanoq ilaatinneqartarnersut annertunerusumik paasisimalersinneqassaaq. Pingaartumik mingutsitsinngitsumut allanngoriartortitsinermi teknologiimilu takussaasut. Aamma ujaras- siornerup teknologillu akornanni suliassaqarfimmeeqqat atuarfianni atuartut aallussitinnissaat ukkatariniarpaput.

Ujarassiorit innuttaasut suliaqartillugit paasissutissiinermik suliniuteqarnermut sivisunerusumik ingerlanneqartumut assersuutissaavoq. Inuit nammineq kajumissutsiminnik ujaqqanik misissu- gassanik ujarassiut nalilersugassaannik katersisarput nassiusisarlutillu. Ujarassiorit ukiuni 35-ni atuussimavoq, aammalu ukiut ingerlaneranni nunarput tamakkerlugu innuttaasut hunnorujulikkaat ujaqqanik misissugassanik nalilersorneqartussangorlugit nassiusisarsimapput. Piffissami periusisiap atuuffissaani pisussami pingaartumik kinguariit inuuusottortaasa angunissaat ukkatarineqarpoq. Meeqqat atuarfianni ilinniarnertuunngorniarfinnilu atuaqatigiinnut attaveqaqatigiinneq sammitinneqarpoq, taakkua – assersuutigalugu atuartut ulluinnarni saffiugassanik atuinerannik paasissutissiisar- neq pillugu unammisitsinertigut - suliaqartinneqassallutik.

Ilusiliaq 3:

2024-mi Ujarassioriup meeqqat atuarfianni atuartunut unammisitsineranni atuartut ajugaasut, Atuarfik Hans Lynge-mi 2.A. (Assiliisoq: AHL).

Suliniutissat aalajangersimasut

- 11.1. Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermut isummertarnerit pillugit innuttaasuni misissuinernik minnerpaamik marlunnik ingerlatsinissaq.
- 11.2. Aatsitassanut suliassaqarfimmi paasissutissiarnerup ukkatarineqarnera, ilanngullugit ilinniartitaanermut suliffisanullu periarfissat, aammalu aatsitassanut suliassaqarfik aamma aatsitassat inuiaqtigiinni aningaasarsioritsinerat pillugu innuttaasut oqaloqatiginerunissaat.
- 11.3. Paasititsiniaanikkut aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnerup mingutsitsinngitsumut allanngoriartortinnissaanut iluaqutaanerisa erseqqissarneqarnissaa.

Silap pissusaa avatangiisillu

Silap pissusaa avatangiisillu eqqartoraangatsigu aatsitassat oqaluuserinissaat avaqqunneqarsin-naasanngilaq. Aatsitassarsiorluni suliaqarneq taamaalilluni inuiaqtigiinnut avatangiisinullu atatsimoortunik pitsaasunik pitsaanngitsunillu sunniuteqarnissami nalilersorneqarpoq. Aatsitassat mingutsitsinngitsumut allanngoriartortitsinermut nunarsuarmi pisariaqartinneqartut Paris-imi isumaqtigiissummi piumasarineqarput. Assersuutigalugu biilnik innaallagiatornik tunisassiornermi nunarsuarmi annertusiartuinnartumi batteriinut aammalu anorisaatini kajungerisanut, aatsitassat Kalaallit Nunaanni nunap iluaniittut pinngitsoorneqarsinnaanngillat, kisianni aatsitassat piujuartitsiviusumik piiarneqarnissaat pingaaruteqarpoq, tassami erngup nukinganik imaluunniit allamik mingutsitsinngitsumik nukissioriaatsimik atugassaqannginnermi, aatsitassorsiorfinnik amerlanerusunik pilersitsineq Kalaallit Nunaata CO₂-nik aniatitsineranut malunnaatilimmik pisooqataavoq. Aatsitassarsiorfiit avinngarusimasumi inissisimaneranni, taakkua erngup nukinganut pioreersumut, tamanit atorneqarsinnaasumut, attavilernissaat amerlanertigut ajornartarpoq, aammalu aatsitassorsiorfinnut ataasiakkaanut aaqqiissutissanik pilersitsinissaq akisuujusinnaalluni. Taamaattumik suliffissuit soleqatigalugit suliniutit, attaveqaasersuutit nukissiornermi eqqortut, soorlu erngup nukinga aamma anorip nukinga, iluanni arlalinnik mingutsitsinngitsunik aaqqiissutissanik suliaqarnissamik orniginartunn-gortitsisussat ajornarunnaarsitsisussallu, Naalakkersuisut sulissutiginiarpaat.

Aatsitassanik Suliassaqarfinnik Avatangiisinut Aqutsisoqarfik oqartussaavoq, aatsitassanut tunngasunik suliaqarnernut atatillugu avatangiisinut, pinngortitamut silallu pissusaanut tunngasunut maleruagassiartoq. Aqutsisoqarfik taanna, inuussutissarsiornermut soqutigisat aamma pinngortitamut avatangiisinullu soqutigisat akornanni naalakkersuinermut attuumassuteqannginnissaq qulakeerniarlugu, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup ataani inissimavoq. Aatsitassanut allaffissornikkut aqutsisut (Inuussutissarsiornermut, Niuernermet, Aatsitassanut, Inatsit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Aatsitassanut Ikummatisanullu Aqutsisoqarfik), suliffissuaqarnerup iluani avatangiisinut malitassat naammassineqarnissaat pillugu Aatsitassanik Suliassaqarfinnik Avatangiisinut Aqutsisoqarfik qanimut soleqatigaat.

Aatsitassarsiornermi suliffissuit piujuartitsisumik pissusilfersornissamut kajumissuseqalersissavagut. Suliffissuaqarnertut allatuulli, aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi avatangiisini inooqatigiinnermilu tunngavissat kiisalu suliffeqarfifit pissusilfersortarnerat (ESG - Environmental, Social and Governance) ukkatarineqarput. Ingerlatseqatigiiffit tamanna iluaqutissartaqartutut isigaat, tassami tamanna annertunerusumik unammilleqatigiinnermi tunngavissaassammat, peqatigisaanillu piujuartussamik aningaasaqarnikkut siuariartortitsinissamut aqquqtiissiuussisuulluni. Pingaartumik aningaasarsior-titsinissaq eqqarsaatigalugu, aammalu inuiaqtigiinni kalaallini immikkoortuni arlalinniittut – inuit ataasiakkaat, kattuffiit, ingerlatseqatigiiffit allallu soqutiginnittut - qanimut oqaloqatigalugit. Aatsitassarsiornermi suliffissuit qanimut oqaloqatiginerisigut ESG-imut suliassaqarfik Naalakkersuisut ukkatarinerulersinniarpaat.

Suliniutissat aalajangersimasut

- 11.4. Avatangiisini inooqatigiinnermilu tunngavissanut kiisalu suliffeqarfitt pissusilsortar-nerannut tunngatillugu (ESG-nut suliassaqarfik) aatsitassarsiornermi suliffissuarnik oqaloqateqarneq.
- 11.5. Suliniutinik, ataavartumik nukissiuutinik atuinermi suliffissuarnut pitsaanerusunik atugas-saqartilsilersinnaasunik, suliaqarneq aallartitsinerlu.
- 11.6. Ilisimatusarfinnik Issittup aamma ataavartumik nukissionerup, assersuutigalugu erngup nukinganik seqernullu nukinganik, iluani misilittagalinnik suleqateqarnerulernissaq.

Aatsitassarsiornermi avatangiisinut periusissiap aammaa aatsitassorsorfissat inger-lanneqarnerisa imminnut ataqtigijinnerat

Suliniuteqarfis-sat qitiutut

- 1 Avatangiisini sunniinissat tamarmiut annikillisin-nissaat
- 2 Ammanerulersitsinissaq, suleqatigilfersitsinissaq attaveqaqatigilfersi-tissarlu

Misissueqqis-saarneq

Qaqqug: Aatsitassarsiorluni ingerlatassat aallar-tinnigneranni

Qanoq: Sinaakkutissat ersaris-sut nunap immikko-ortuini tunngaviusunik misissuinerit, ilitsersui-nerit malitassallu

Aatsitassarsiorlu-ni misissuineq

Qaqqug: Aatsitassarsiorluni misissuinermit piia-nissamut ikaarsaarnermi

Qanoq: VWM-imik suliaqarneq aamma ingerlas-sanut pilersaartit avatangiisinut tusar-niaassutigineqarnerat

Aatsitassanik piiaaneq

Qaqqug: Aatsitassarsiorluni ingerlatassat nalaanni

Qanoq: Avatangiisink alaper-naarsuineq aamma avatangiisinut upalun-gaarsimaneq

Matusineq aam-ma iluarseeqqin-nissaq

Qaqqug: Matusinermi aamma matusinerup kingorna

Qanoq: Avatangiisink alaper-naarsuineq, paasis-tutissanik nalunaar-sukkanik katersineq illinniarnerlu

Ilusiliaq 4:

Aatsitassanut avatangiisinut periusissiammi suliniuteqarfissat aamma aatsitassorsorfissat atuunnerisa ingerlasarnerat.

Ilinniartitaaneq sulusussallu

Aatsitassarsiorluni misissuinermi aatsitassorsorfinnillu suliffissuaqarnermut sulisussanik pilersuisin-naassuseqaannarnissarput pisariaqartinneqarpoq, assersuutigalugu KTI Sisimiuni Aatsitassaleriner-mut Ilinniarfik aqqutigalugu. Naalakkersuisut KTI Aatsitassalerinermut Ilinniarfiup suleqatigilluarne-ra, aammalut aatsitassarsiornermi suliffissuit ilinniartitaanermi pisariaqartitsineq attuumassuteqartoq pillugu oqaloqatigisarneri, ingerlatiinnarpaat. Kinguaariaani pinngortitaq pillugu annertuumik ilisimannilersimavugut ilisimasaqalersimallatalu, taamaalillatalu inuuniarnerup ingerlatiinnarnissaa, pisuussutinik uumassusilinnik piujuartitsisumik atorluaanikkut, ilikkarsimallutigu. Piniarnermik aalisarnermillu inuussutissarsiuteqarunnaarnermi ileqqusuni ilisimasat ilikkakkallu taakkua annaa-neqariaannaapput. Kulturerput naleqqussarsinnaanitsinnik nutaanillu ilikkagaqartarnitsinnik tunngaveqarpoq. Ilinniartitaaneq nutaanillu ilisimasaqaleriartorneq, tunngaviusumik pikkorissutsitsinnik pissusissamisoortumik ineriartortitseqqinnertut Naalakkersuisut isigaat. Taamaattumik aatsitassar-siornermi suliffissuaqarnerup iluani ilinniarnissap soqtigineqarnerulernissaa Naalakkersuisut sulis-sutigaat. Tassani iluaqutaasumik piginnaasaqarfitt piginnaanngorsaalluni pikkorissaanertigut suli-niutissani inerisarneqartut, suliffissaqartitsinerulernissamut siunnerfeqartut, arlallit iluaqutaasumik atorluarneqarsinnaapput.

Sulisussat piukkunnartut suaassutsitigullu assiginngisitaartut pilerilersinnissaannut pitsaasumik isigineqarnissaq suliffissuit pisariaqartippaat. Tamanna inuiaqatigiinni inissisimatitsinermik nukit-torsaaqataavoq, aammalut suaassutsit assiginngisitaarnerat ataatsimut isigalugu suliassaqarfippassuit iluanni aalajaatsunngortitsivoq.

Suliniutissat aalajangersimasut

- 11.7. Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi ilinniartitaanermut sullivissanullu periarfissat pillugit paasititsiniaanerup inuuusuttunut sammitinneqartup aallartinneqarnissaa.

Suliffissuaqarneq suaassutsini assigiinngisitaartitsivusoq

Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi naligiissitaaneq suliassaqarfivoq siusinnerusukkut annertuumik ukkatarineqarsimanngitsoq, kisianni suliffissuarnut aammalu inuiaqatigiinni inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut tunngasuni pitsasumik sunniisinnaasoq. Suliffissuaqarnermi suaassutsinik assigiinngisitaartitsineq nutaaliorermik, assigiinngitsunik piginnaasaqartunik atorluaanermik siuarsaasinnaavoq, aammalu pikkoriffillit amerlanerusut pilerilersinneqarsinnaallutik. Taamaaliornermi suliffissuit inuiaqatigiinnut aningaasarsioritsinerulersinnaapput. Suaassuseq apeqquatainnagu inuiaqatigiinni suliaqarnissamut naligiinnik periarfissaqarneq, assersuutigalugu suliffeqalernissamut naligiimmik periarfissaqarnikkut, aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinerup inuiaqatigiinni akuersaarneqarneranut pitsasumik aamma sunniuteqarsinnaavoq (social license to operate). Tamanna aatsitassarsiornermi suliassaqarfip aamma najukkani inuiaqatigiit akornanni pitsasunik atassuteqaqatigil-ersitsisinnaavoq.

Assigiinngisitaartumik suaassutsinik ataatsimuulersinerup paasinniffiginerulernera, aammalu aatsitassarsiorfissanut atatillugu suaassutsinut sunniinerit, taamaalillutik aatsitassarsiornermi suliffissuit ingerlatsinerminni angusaannut siunnerfinullu pitsasumik iluaqutaasinnaapput. Inuiaqatigiinni arnat angutillu naligiimmik periarfissaqarnissaat, suaassutsinik misissueqqissaarnerit, piffissap periussiapi atuuffissaata iluani ineriartortinnejartussatut kissaatigineqartut aqqutigalugit suaassutsinik akuliutsitsinerup iluani Naalakkersuisut suliniutaannut tunngavissiisussaavoq.

Suliniutissat aalajangersimasut

- 11.8. Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi suaassutsinut misissueqqissaarnernik aamma suaassutsit agguarsimanerannut naatsorsueqqissaarnernik aallaaviusussanik suliaqarneq.
- 11.9. Suliffeqarnerup suaassutsinut agguarsimasup akiornissaa siunertaralugu aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi sullivinnut naligiissitaanerup paasitsiniutiginerata ingerlan-neqarnera.
- 11.10. Aatsitassarsiornermi suliffissuarnut naligiissitaanermut ilitsersuutinik, ingerlatseqatigiiffit ingerlatseqatigiiffiup suliassaqarfisa immikkoortuini tamaginni suaassutsinik tamaginnik akuliutsitsinerulersinnaanersut, erseqqissaasunik, suliaqarneq.

Digitalimik najuunnissaq

Digitalimik naapittarfinni Naalakkersuisut suli ersarissuuusussaapput, aamma inuit akornanni attaveqatigiittarfinni. Aatsitassanut allaffissornikkut aqutsisut nittartagaq govmin.gl, suliffissuarnut paasisutissanut, aatsitassarsiorluni misissuinermut aatsitassarsiorfinnullu attuumassutilinnut, suli atorpaat. Siunissami govmin.gl aamma ilisimasaqarnerulernermut paassisutissanullu innuttaasunut sammititanut atorneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, soorlu assersuutigalugu qaqqat sisortarnerannut suliassaqarfip iluani tamanna maannakkut takuneqarsinnaalereersoq. Inuit akornanni attaveqatigiittarifiit ornigulluni suliaqarneq siumullu ingerlasut, aammalu nunap sannaata inuiaqatigiillu akornanni attuumassuteqarfiusut iluanni pisut pingarutillit allat pillugit oqaluttuassat nuannersut siaruaternissaannut atorneqarput.

Suliniutissat aalajangersimasut

- 11.11. Aatsitassanut suliassaqarfimmut paassisutissiisarnermut nittarsaassisarnermullu periusissiamik nutaamik suliaqarneq atuutsitsilernerlu.

*Ilusiliaq 5: Kalaallit Nunaata kujataani kuultisiorfimmi Nalunami nakkutilliineq, 2024.
(Assiliisoq: Aatsitassanut Ikummatisanullu Aqutsisoqarfik).*

Ukkatarineqartussaq 2: Aningaasaliinissamut sinaakkutissat orniginartut

Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarneq ineriertorteqqinnejassaaq aammalu inuiaqatigiit aningaasaaqarnerannut annertunerusumik tapersiissalluni. Aatsitassanut allaffissornikkut aqutsisut unammilligassat periarfissallu pillugit suli aatsitassarsiornermi suliffissuit oqaloqatigaat. Aatsitassanut suliassaqaqarneq akisussaaffigilerlugu tiguneqarneraniit ukiut 15-it qaangiunneranni suliniuteqarnerit aallartinneqarsimasut killiffissiornissaannut piffissanngorpoq. Politikkikkut suliniuteqarnerit suut iluatsissimanersut aammalu suliffissuarnut orniginartunik sinaakkutissinissamut suut nutaat pisariaqarnersut, qiviassallugit pingaaruteqarpoq.

Kalaallit Nunaanni one-door-imut tunngaviusoq aamma nunap sannaanut ilisimatuussutsikkut paasissutissat nalunaarsukkat pissarsiariuminartuunerat, suliniuteqarnerup iluatsissimaneranut aammalu suliffissuit nammineerlutik ingerlataannut pitsasumik iluaqusuisunut, assersuutisaapput. Siusinnerusukkut piffissani periusissiat atuuffiini suliassanik suliariinnittarnerup allaffissornikkullu aqutsinerup naleqqussarneqarnissaat ukkatarineqarsimavoq, assersuutigalugu qinnuteqaatinik suliaqarnerup ingerlanerinut oqilisaaniarluni internet-ikkoortumik qinnuteqaatinut iserfissiamik atuutsitsisoqalersimavoq, aammalu ersarinnerulersitsiniarluni malitassat suleriaatsillu assigiinngitsut suliaqarneqarsimallutik.

Naalakkersuisut nunani tamalaani ataatsimeersuarnerni assigiinngitsuni Kalaallit Nunaanni aatsitassanut periarfissaqarneq nittarsaattarsimavaat, aammalu aatsitassarsiorfiutileqatigiiffinnik aningaasaliisartuuusinnaasunillu ataatsimeeqateqarnerit ingerlanneqartarsimallutik. Taamaattoq aatsitassarsiornermik suliaqartut suliassaminut aningaasaliisussarsiniartarnermi annertuunik suli unammilligassaqartut ersarippoq. Tamanna Kalaallit Nunaanni suliassanut immikkut ajornartorsiutaanngilaq, kisianni nunarsuarmi unammillernartuulluni.

Naalakkersuisut piffissami periusissiap atuuffissaani suliniutit atorsinnaasut ingerlateqqinniarpaat, aammalu aatsitassarsiornermik suliaqartut suleqatigisartakkagullu suleqatigalugit suliniutissanik nutaanik atuutsitsilerniarlutik. Assersuutigalugu aningaasaliinernut aningaasaateqarfinnik ataatsimeeqateqarnissanut aqqutissiuussinikkut, toqqaannartumik nittarsaassisarnikkut aamma IBA-nut isumaqatigiissutinik nalilersueqqinnikkut. Aatsitassarsiorluni misissuinermut piiaanermullu suliniuteqarnerit kiisalu najukkani aatsitassanut tunngasunik suliaqarnerit tassani takuneqarsinnaapput. Najukkani aatsitassanut tunngasunik suliaqarnerit pillugit inatsit nutaaq, annikitsumik aatsitassarsiornissamut suliassaqarfimmi nukittorsaassasoq, naatsorsuutigineqarpoq, aammalu piffissap periusissiap atuuffissaata ingerlanerani sunniutaasussatut naatsorsuutigineqartut malinnaaffigeqqissaarneqassapput.

Siunnerfik: Piujuartitsineq, aningaasaqarnikkut siuariartorneq, siuarsarpagut.

Aningaasaliinerit

Kalaallit Nunaat annertoorujussuarnik aatsitassaqarnissaanut periarfissaqarpoq, taamaattumillu aamma aningaasaliinissamut periarfissanik siuarsanissaq pisariaqartinneqarneq luni, tassami aatsitassarsiorfimmik pilersitsinermut atasumik aningaasartuutit qaffasissuusarput. Piffissami periusissiap atuuffissaani matumani, ilaatigut nunani tamalaani suleqatigisartakkagut akuutillugit, aatsitassarsiornermi suliffissuit aamma aningaasaliinermut aningaasaateqarneq akornanni ataatsimiinnisanut aqqutissiuussinikkut, aningaasaliuumalersitsinissamut suliniutinullu aningaasalersuinernik siuarsanissamut, suliniutissat aallartinneqassapput.

Aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinermi annertoorujussuarnik aningaasaateqarnissaq pisariaqarpoq aammalu ungasissorujussuarmut aningaasaliinerit tassani pineqarput. Aatsitassarsiorfimmik pilers-

sitsinissaq, aatsitassarsiorluni misissuinerup immikkoortuanit siullermit aatsitassarsiorfiup ammarnis-saata tungaanut, agguaqatigiissillugu ukiunik 16-inik sivisussuseqartarpoq. Piffissaq taanna isertitaqa-rfiusanngilaq aammalu misissueqqissaarnernut, asimi suliaqarnermut, misissuinernut aamma illunik attaveqaasersuutinillu sanaartornermut, amerlanertigut teknikkikkut qaffassisunik piumasaqaateqarf-i-usartunut il.il. aningaasartuuteqarfiuinnartarpoq. Maannakkorpiaq suliassanik piginnittut aningaas-aqarnikkut annaasaqarsinnaanerup annertunersaa nammattarpaat aammalu aningaasaliisussaqanng-inneq nunarsuarmi ineriartornermut akimmisaartitsisarpoq. Tamatuma kingunerisaanik suliassat ilai, nunap sannaas pitsasuugaluartoq periarfissaqarfillu pitsasuugaluartut, ineriartortinnejartanngillat.

Annaaneqarsinnaasunik aningaasaliisussaqartannginneq kisimi ajornartorsiutaasanngilaq. Aamma nunanut allamiut unammillernissaannut illersuineq aamma pingaaruteqarpoq. Nunani allani politik-kikkut suliniuteqarnerit, naalagaaffit tapersiisarnerattut imaluunniit niuerfimmi tiguaasimaarnertut ittut, nunarsuarmi akigititanut, taamaalillutillu Kalaallit Nunaanni suliassanut unammillersinnaas-suseqarnermut, sunniisarput.

Taamaattumik Kalaallit Nunaanni suliassanut aningaasalersuutissarsiniartarnermi anigorniagassat, piffissami periusissiapi atuuffissaani oqaluuserisassani qaffasisumiipput.

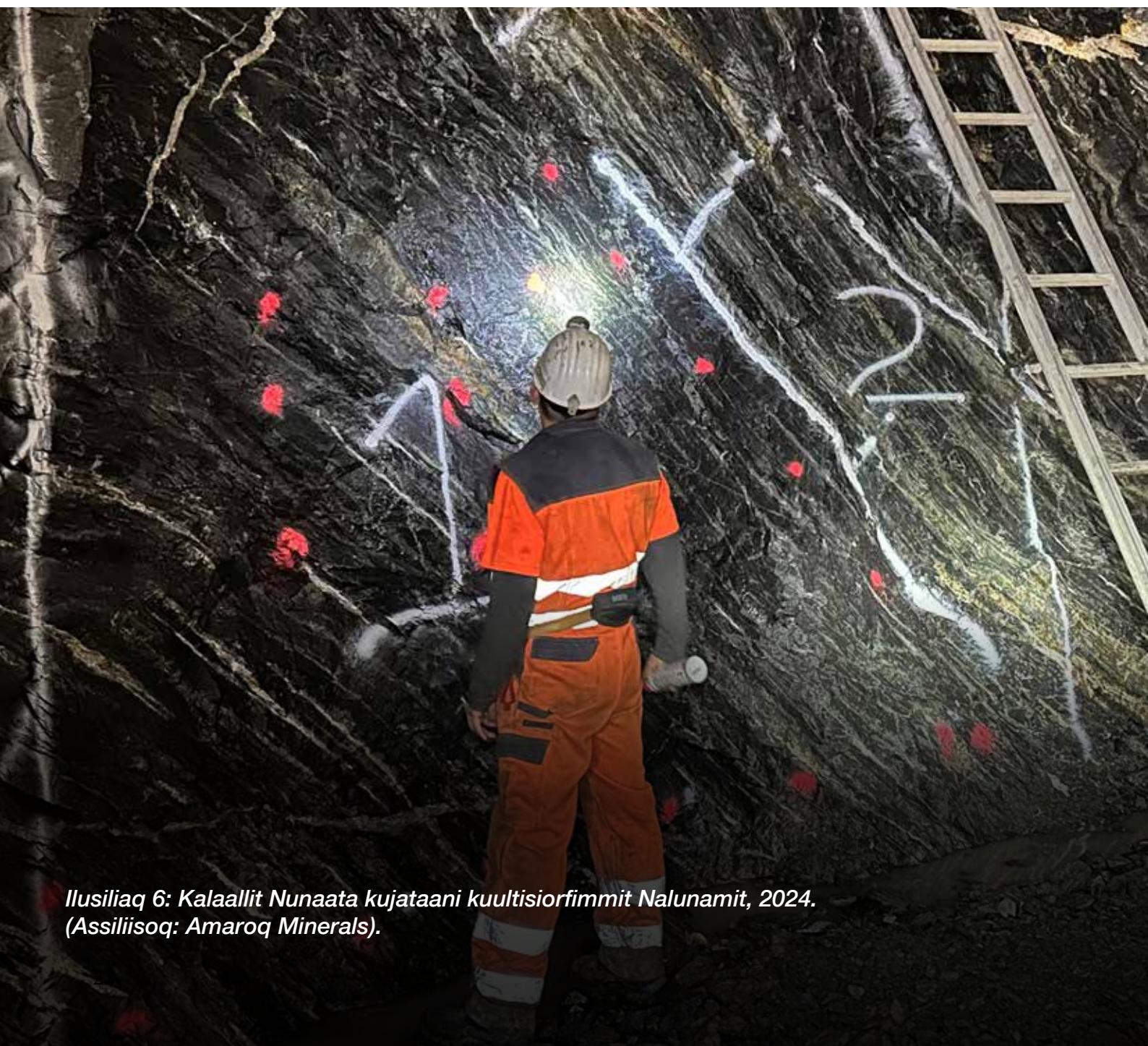
Ilaatigut toqqaannartumik nittarsaassineq atorlugu aammalu nunani tamalaani nusitsinerni peqata-anertigut, ingerlatseqatigiiffinnik nutaanik Naalakkersuisut suli pilerilersiartassapput. Siunissami Canadami nittarsaassivimmi PDAC-mi peqataanissaq aammalu ilaatigut aatsitassarsiorfiutileqa-tigiiffinnik aningaasaatilissuarnut sammisumik toqqaannartumik nittarsaassisarnerup, 2023-mi aallar-tinneqartup ingerlatiinnarnissaa, pingartissavagut.

Tamatuma saniatigut nunanut aatsitassanik eqqussuisartunut aningaasalersuisussaqarnermik ajor-nartorsiuteqarnerup oqaluuserisarnera Naalakkersuisut ingerlatiinnarniarpaat. Sakkussasinnaasut taakkua tungaanniit atorneqarsinnaasut tassaasinnaapput, eqqussuinerminnut/avammut nioqquteqarnerminnut aningaaserivimminniit taarsigassarsinissamik periarfissamik ammaassineq, taarsigassar-sinernut qularnaveeqquisinerit, suliassanut toqqaannartumik tapersiinerit imaluunniit teknikkikkut siunnersuinerit imaluunniit aatsitassarsiorfiutileqatigiiffit sullitassaasinnaasullu (off-takers) akornan-ni B2B-mi ataatsimiinnernut aqqtissiuussineq.

Annikitsumik aatsitassarsiornermut suliassaqarfik akuersissummik allagartaliisarnermut aaqqis-suussinermik tapertaqartinneqassaaq. Aaqqissuussineq annikitsumik aatsitassarsiornissamut pisin-naatitsisummiik pigisaqartunut, aatsitassanik tuniniaaqqittartunut, naleqarnerulersissasoq naat-sorsuutigineqarpoq. Akuersissummik allagartaliisarnermut aaqqissuussineq, naalakkersuisoqarfinni suliassaqarfiiit akimorlugit kalaallit tunisassiaasa arlallit iluanni atuutsinniarneqassaaq. Annikitsumik aatsitassarsiornermut suliassaqarfimmi akuersissummik allagartaliineq, aatsitassanut imaluunniit ujaqqanut pinnersaasiassanut ataasiakkaanut, paassisutissat soorlu assersuutigalugu sumi nas-saarineqarsimanersoq aammalu aatsitassap nassuaatai, erseqqissumik allassimatillugit, malittaatinne-qassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Akuersissummik allagartaliinissaq pillugu qinnuteqarnermi aamma nassaarineqartut ataasiakkaat assilinerat malittaatinneqartassaaq.

Concrete initiatives

- 12.1. Aatsitassanut nittarsaassivimmi Prospectors & Developers Association of Canada Convention (PDAC) nittarsaassisarnerup ingerlaannarnissaa, kiisalu ingerlatseqatigiaiffinnut immikkuullarissunut toqqaannartumik nittarsaassisarneq.
- 12.2. Ilaatigut avammut nioqquteqarnermut eqqussuinermullu aningaaseriviit aqqutigalugit suliassat aningaasalersornissaannut periarfissaqarnerit tunngavissinniarlugit nunanik ataasiakkaanik arlalinnillu suleqateqarnerup ingerlatiinnarnissaa.
- 12.3. Kalaallit Nunaanni akileraarutinut royalty-nullu ilusilianik ingerlaavartumik nalilersuisarnerit, nunanut allanut sanilliussilluni misissueqqissaarnerit ilanggullugit.
- 12.4. Inatsisit aningaasaliisarnernullu piumasaqaatit pillugit akuersissutilinnut ilisimatitsisarnerit annertusineqassapput.
- 12.5. Aningaasaliinernut aningasaateqarfait aamma aatsitassarsiornermi suliffissuit akornanni ataatsimiittarnissanut ingerlaavartumik aqqutissiuussisarneq.
- 12.6. Aatsitassat ataasiakkaat nassaarineqartut naleqarnerulersinnissaat siunertaralugu annikitsumik aatsitassarsiornermut suliassaqarfimmi pisinnaatitsissummik pigisaqartunut akuerissummik allagartaliisarnermut aaqqissuussinermik ineriertortitsineq.

Ilusiliaq 6: Kalaallit Nunaata kujataani kuultisiorfimmit Nalunamit, 2024.
(Assiliisoq: Amaroq Minerals).

Akuersissutit piumasaqaatillu

Nunatsinni sulianik ingerlataqarnerit ingerlaannarnissaat, ingerlatseqatigiiffit aatsitassarsiorluni misissuinermitk suliaqartut sumiifinni akuersissuteqarfiusuni akuerineqartuni aatsitassarsiorlutik misissuiniessamut pisussaafflernerisigut, Naalakkersuisut qulakkiissavaat. Nunami sumiifinni sumiifinnut nutaanut ingerlatseqatigiiffit pilerilersinnissaat sulissutigissavarput, aammalu suliassani siumut ingerlatitsinissaq ukkatarissavarput.

Pinngortitami isumalluutinik piujuartitsiviusumik sunniuteqarluartumillu aqtsineq, Naalakkersusoqarfii akimorlugit pitsaanerusumik atassusiisarnikkut, qulakkiissavarput. Inatsisit aamma akuersissutinut atugassarititaasut aalajaatsut paasuminartullu peqqinnartumik suliffissuaqarnermut tunngavissaliissapput. Nunat uagutsinnut sanilliuttakkagut ingerlaavartumik qiviartassavagut, aammalu unammillersinnaassuseqarnerput, maleruagassagut allaffissornikkullu suleriaatsigut nalilsortassallutigu.

Konkrete initiativer

- 12.7. Ataasiakkaatigut pisariaqartitsilernermermi aammalu isumaqatigiissut taamaattoq aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermut tunngavissiisinjaappat, siunnerfilimmik akileraartarnermut isumaqatigiissutit sulissutigineqarnerat.
- 12.8. Suliffissuit akornanni sunneeqatigiittarnerup tunngavissinnissaanut, ilaatigullu assartusinerup internet-ikkullu attaveqaqtiginnerup iluanni attaveqaasersuutit nukittorsarnarlugit, pisortani oqartussat akornanni suliassaalertartut suleqatigiissutiginerulernissaat.
- 12.9. Naalakkersusoqarfiiup peqquserluttoqannginnissaanut politikkiata nutarterneqarnera.

Allaffissorneq suliassanillu sularinninneq

Akuersissutinut suleriaatsit pitsanngorsarneqassapput. Siunnerfigineqarpoq qinnuteqarnerup ingerlasnera, tamatumalu kingorna suliassanik sularinnitarneq, eqaannerulersinnejassasut. Assersuutigalugu digitalinngorsaanerunertigut suliat ingerlasnerisa pisariinnerunissaat, ersarinnerunissaat sukkanerunissaallu sulissutigineqassapput. Suliffissuarnut ilitsersuutinik, aammalu assersuutigalugu Inuiaqatigiinni piujuannartitsisumik ingerlatsinissamut nalilseruinermut (VSB) kiisalu paassisutisanik nalunaarsukkanik nalunaarusiorneqartussanut malitassat nassuiaassutaannik, pitsanngorsaanisaq Naalakkersuisut suli sulissutigaat.

Piffissami asimi suliaqarfiusartumi Nuup avataani ornigulluni najuutarneq oqartussat sularinninneranni sunniuteqarnerulersitsisinjaassaneroq Naalakkersuisut misissorpaat aammalu pingaartumik annikitsumik aatsitassarsiornissamut pisinnaatisissummik pigisaqartunut sullissinerput pitsaanerulersissallugu. Kalaallit Nunaata kujataani, aatsitassanut tunngasunik amerlasuunik suliaqarfiusumi, nammineq najuulluni sulinummik misileraataasussamik pilersitsisoqassaaq.

Konkrete initiativer

- 12.10. Allaffissornermi sulianik ingerlatitsinerit digitalinngortinnejarnissaat, ilangullugit qinnuteqaatinut sulianik ingerlatitsinerit, taakkua pillugit suliffissuarnik attaveqaqtiginnerulernissaq ilangullugu.
- 12.11. Suliassanik sularinnitarneq up eqaannerulersinnejarnissa siunertalarugu akuersissutinut suleriaatsinik, atugassarititaasunik nalinginnaasunik il.il nutarterineq.
- 12.12. Aatsitassanut Ikummatisanullu Aqutsisoqarfiiup piffissami asimi suliaqarfiusartumi Kalaallit Nunaata kujataani ornigulluni najuunneratigut misileraataasumik sulinummik ingerlatsineq.

Aaqqissuussaanerup ilusiligaanera

Maannakkut aaqqissuussaanerup ilusiligaanera ingerlaavartumik nalilersorneqartassaaq aammalu suliassat Aatsitassanut allaffissornikkut aqutsisut suliarisassaasa tunngavissinnissaannut tunngatillugu pitsaanerulersinneqassalluni. Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsit Atuutsinnejarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik immikkoortortaqarpoq Naalakkersuisoqarfimmi allaffissornermi suliassanik isumaginnituusunik. Taamaattoq Naalakkersuisoqarfik aamma nittarsaassinerlik ilisimatusarnermillu ingerlatsisarpoq, aammalu nunap sannaanut ilisimatuussutsikkut paasissutissaasivittut atorneqarluni. Naalakkersuisoqarfip ataani Aatsitassanut Ikummatisanullu Aqutsisoqarfip akuersissutit aamma akuersissuteqarnerit allaffissornikkut aquppai aammalu aatsitassanut tunngasunik suliaqarnermut inatsit naapertorlugu nakkutilliisarluni.

Aaqqissuussaanermi maannakkut atuuttumi, avatangiisinut apeqqutit pillugit aalajangiinerit, akuersissutinik nittarsaassinermillu ingerlataqarnernik akuersissuteqartarnernit immikkoortisimaneqar-nissaannut tunngatillugu, naalakkersuinermut attuumassuteqannginnissap isumaginissaq pillugu politikkikkut anguniakkat arlaatigut tunngavissinneqarput. Taamatuttaaq inatsisini aalajangiinerit Aqutsisoqarfinni ingerlanneqartut, taakkua naammagittaalliuutigineqarsinnaanerat Naalakkersuisu-nut/Naalakkersuisoqarfimmut ingerlatinneqartussatillugit, naammagittaalliuutigisinnaanissaannut periarfissanik annertunerusunik inatsisiniitsisoqarpoq. Pissutsit taakkua aaqqiissutissanut allanut nalilersorneqassapput, tassani aaqqissuussaanerup patajaatsuunissa aammalu sulisoqarnermut, aningaasaqarnermut suliassanullu tunngatillugu sunniivigeqatigisitsinissaq sillimaffigineqassalluni.

Naalakkersuisoqarfimmi Ujarassiornermut Immikkoortortaqarfik nunap sannaanut tunngasutigut siunnersuisarpoq aammalu nunap sannaanut suliniutinik ingerlatsinermut atatillugu ilisimatusarner-mik ingerlatsisarluni, assersuutigalugu aatsitassanut nunap assiliorneq, CCS aamma qaqqani sisoorfiu-sinnaasut, kisianni pitsasumik tigussaasunik atotorissaarutinik atugassaqaratik. Immikkoortortaqarfik ineriartorpoq, aammalu immikkoortortaqarfip suliassai, nunap sannaanut ilisimatuussutsikkut ilisimatusarfinnit nalinginnaasumik suliarineqartartunut, annertuumik assingupput. Immikkoortortaqarfip ilisimatusarnermut immikkoortortatut immikkoortutut allamut aaqqissuussaanikkullu inissinneqarnerani, Ujarassiornermut Immikkoortortaqarfip siunissami aatsitassarsiornermi suliffis-suaqarnermut iluaqutaasumik, suliniutinut ilisimatusarnermillu attuumassutilinnik suliaqarnissamut periarfissaqarnerulernissaa, Naalakkersuisut naatsorsuutigaat. Tamanna suliffissuarnik sullissinis-samut tunngatillugu ineriaartortsinissamut periarfissaqarnerulertussaavoq, assersuutigalugu nunap sannaani ilisimatuussutsikkut qarasaasiatigut paasissutissaasivimmik ineriaartortsinermut aammalu qillerummit qaqtanut toqqorsivimmik nutaamik pilersitsinermut atatillugu. Aammattaaq immik-koortortaqarfik ilisimatusarnermut immikkoortortatut pissusiviusuni inisisimalissappat, ilisimatusar-nermut aningaassarsisinnanerup ajornannginnerulernissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Konkrete initiativer

- 12.13. Aatsitassanut ikummatisanullu allaffissornikkut aqutsisut (Naalakkersuisoqarfik aamma Aqutsisoqarfik) aaqqissuussaanerisa misissoqqissaarneqarnissaannik ingerlatsineq aamma aaqqissuussaanerup ilusiligaaneranik nutaamik atuutsitsilersinnaaneq.

Najukkani inissimatsineq

Aatsitassarsiorfimmik pilersitsisoqarnerani, najukkami inuiaqatigiinni pitsasumik ineriertortitsinerup nukitorsarneqarnissa siunertalarugu, aatsitassarsiorfiutileqatigiiffiup, kommunip aamma Naalakkersuisut akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqartoqareertarpoq, IBA-mut isumaqatigiissutinik taagorneqartunik (Impact Benefit Agreement). Taamaattoq suliap ingerlasarnera pitsaanerpaamik ingerlasanngilaq, aammalu allaffissornikkut oqimaatsuulluni. Isumaqatigiissutit atugassarititaasunik pitsaassusilerneqarsinnaanngitsunik imaqarput, tamatumalu suliniutissat suut aalajangersimasut aallartinneqassanersut, ingerlatseqatigiiffinnut innuttaasunullu takujuminaatsittarpaa. Taamatuttaaq pilersuisorineqartunut, isumaqatigiissutit pillugit ingerlatseqatigiiffinnuit sioqqutsisumik siunertanut nalunaaruteqartoqartinnagu, tunisassianut allattuiffimmink annertusititsinissaq piffisatigut aningasaqarnikkullu ajornakusoortarpoq.

Piffissami periusissiap atuuffissaani IBA-nut isumaqatigiissutini unammilligassat erseqqinnerusumik Naalakkersuisut misissussavaat, aammalu kommunit aamma aatsitassarsiornermi suliffissuit najoqquassamut tunuliaqutaasut, peqatigalugit nalilersoqqissallutigu. Siunnerfigaarpot IBA-nut isumaqatigiissutinik pisariitsunik paasiuminartunillu pilersitsinissaq, atugassarititaasut tamarmik piukkunneqalersinnaallutik, peqatigisaanillu Inuiaqatigiinni Piujuannartitsisumik Ingerlatsinermik Nalilersuineq (VSB) tunaartarineqarluni. Nunatta nunaminertaa amerlanertigut suliffissuarnit arlalinnik ornigineqartarpoq, tamannalu soqtigisaq akornanni qalleraatsitsilerninnaavoq. Naalakkersui-soqarfut akimorlugit qaninnerusumik suleqatigiinnissaq, aammalu nunaminertanit atuinermut nunap assiliornissaq, Naalakkersuisut sulissutigaat. Assersuutigalugu ataatsimoorluni naapittarfissamik pilersitsinissaq sulissutigineqarpoq, tassani Naalakkersui-soqarfut akimorlugit akuersissutit tamarmik takuneqarsinnaassallutik. Suliffissuit akornanni sunneeqatigiissitsisinnaanerit erseqqinnerusumik paasinarsisinneqassapput.

Konkrete initiativer

- 12.14.** Atugassarititaasut tamarmik piukkunnartuuusinnaallutik, peqatigisaanillu VSB najoq-qutarineqarsinnaalluni, pisariitsunik paasiuminartunillu IBA-mut isumaqatigiissuteqarnissaq siunnerfigalugu, IBA-nut isumaqatigiissutit nalilersoqqinnejcarneranni inuiaqatigiinni piujuartitsisumik ingerlatsinissap nukitorsarnissa.
- 12.15.** Pisortat suliassaqarfisa, aatsitassarsiornermk suliaqartut, pilersuisuusut aamma/imaluuniiit tamat akornanni ataatsimeeqatigiinnissanut ingerlaavartumik aqutissiuussisarneq.
- 12.16.** Kalaallit Nunaanni periarfissanut paasisimaarilersitsinissaq siunertalarugu nunarsuarmi aningaasaliisartunut ukiumoortumik aningaasaliisartut ataatsimeersuartalernissaannut aqutissiuussineq.

Ukkatarineqartussaq 3: Aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit

Nunarsuarmi silap pissusaanut anguniakkat piviusunngortinnissaannut sapinngisamik annertunerpaamik taperseeqataanissaq Naalakkersuisut akisussaaffigaat. Taamaattumik tunngaviusumik ilisimatusarneq pisortanit aningaasalersorneqartoq, suliassaqarfinnut aatsitassanut pisariaqartinneqarlutik pingaarutilinnut periarfissaqarfiusunut imaluunniit ilisimatusarnermut allatut mingutsitsinngitsumut allanngoriartortitsinermut tapertaasussanut, annertunerusumik sammitinneqalerpoq. Taamatut tunngavigisanik allanngortitsilluunnarneq piffissami periusissiap siuliani atuuffiani ingerlanneqareerpoq, assersuutigalugu Nunani avannarlerni aatsitassanik pinngitsoorneqarsinnaanatik pingaaruteqartunut periarfissaqarfinnik paasiniaaneq pillugu nunanik nunani avannarlerniittunik Naalakkersuisut suleqateqarnerisigut, Kalaallit Nunaanni aatsitassanut pinngitsoorneqarsinnaanatik pingaaruteqartunut attuumassutillit suliniutit pillugit USA-mik suleqateqarnerisigut, aammalu piujuartussamik aningaasarsiorfissat pillugit EU-mik suleqateqarnerisigut kiisalu CO2-nik unerartitsineq toqqorsivimmiiitsinerlu.

Siunnerfik: Iliuuseqarnissamut piujuartitsiviusumillu ineriartortitsinissamut suleqateqarnigut nukittuujuupput.

Aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit

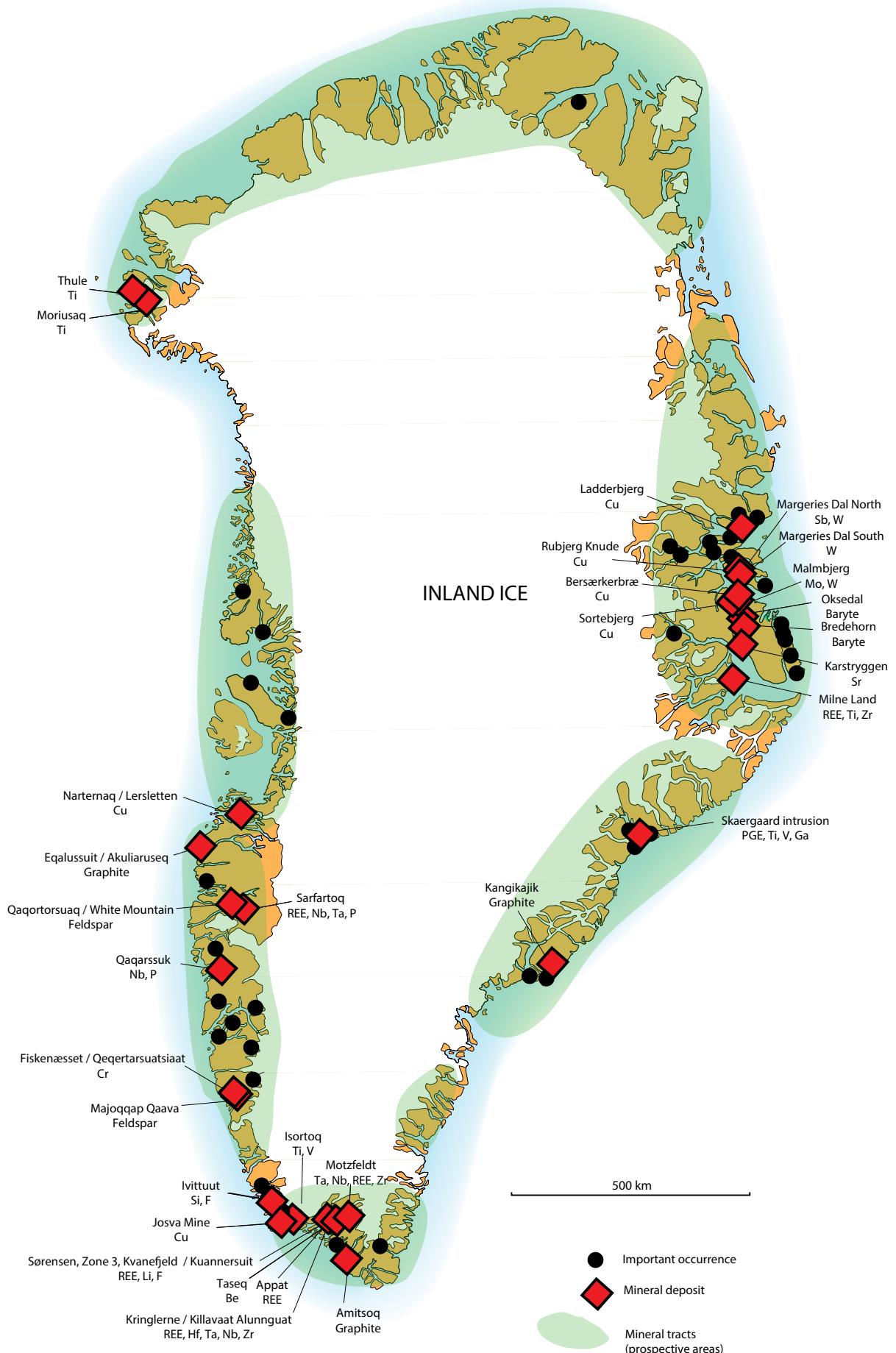
Aatsitassanut niuerfik nunani tamalaani, politikkikut ukkatarineqariartuinnarpoq. Nunat suliffisiaqarfiusut arlallit aatsitassanut aningaasarsiorfiit – taamaallillutillu ikkussugassanik sanaartornerit pilersuinerillu aammalu tunisassiat naammassineqartut - nakkutigineqarnerannut ernumassuteqarput. Aatsitassanik, ikkussugassatut sanaanik naammassillugillu tunisassianik pilersuineq nunat aningaasaqarnerannut, teknologiikkut ineriartornermut aammalu periusissatigut anguniagaannut, soorlu mingutsitsinngitsumut allanngoriartortitsinerup angunissaanut, pingaaruteqarpoq.

Mingutsitsinngitsumut allanngoriartortitsinermut teknologiinik sanaartornissamut, teknologiinit ikummatisiassanit aallaaveqartunit allaanerusunik, taakkua taartissaannik aatsitassanik amerlanerusunik pisariaqartitsisoqarpoq, assersuutigalugu kanngussaat, koboltit, aamma aatsitassat qaqtigoortut saffiugassartai.

Aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit aamma isumannaallisaanermut politikkimut pingaaruteqarput. Pilersuinerup isumannaatsuuneranut navianartorsiortitsisoqarnera, nunat aningaasaqarnerannut illersornissamullu suliffisiaqarnerannut pingaaruteqarsinnaavoq. Aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit aamma EU-mi nukissiap ataavartup annertusarneqarneranut pingaaruteqarput, nunanit EU-p avataaniittunit ikummatisiassanik EU-mi eqqussuinermik pinngitsuuisinnaannginnermik annikillisitsisussaallutik, aammalu 2050-mi silap pissusaanut sunniinnginissap angunissaanut Europamik anguniakkamut iluaqtaasussaallutik.

Aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit nunani tamalaani ukkatarineqaraluttuinnarnerat Naalakkersuisut aatsitassanut suliassaqarfimmi nunani tamalaani suleqateqarnerannut aallaaviuvoq. Kalaallit nunaanni peqarfuit arlaqarput, aatsitassanik pisariaqartinneqarlutik pingaarutilinnik akoqartut, aningaasaliisartullu immikkut soqutiginartitaat.

³ REPowerEU: A plan to rapidly reduce dependence on Russian fossil fuels and fast forward the green transition, 18. Maj 2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_3131

Ilusiliaq 7: Kalaallit Nunaanni aatsitassanik pisariaqartinneqarlutik pingaarutilinnik peqarfinnut nunap assinga (MiMa Rapport 2023/1).

2019-imi Naalakkersuisut USA-mut isumaqatigiissummut tunngaviusussamik isumaqatigiissute-qarput, aammalu aatsitassanut suliassaqarfip ineriertortinnejarnissaat pillugu ukiuni arlalinni USA suleqatigisimallugu. Suleqatigiinnermi ilaatigut nunap sannaanut paasissutissat nalunaarsukkat, nit-tarsaassisarneq aammalu killissaliussanut piumasaqaatinik aalajangersaanissaq ukkataralugit suliniutit ilaatinnejarnissapput.

2023-mi Naalakkersuisut aatsitassanut aningaasarsiorfiit piujuartitsiviusut ineriertortinnejarnissaat pillugu EU-mut periusissatigut suleqateqalerput. Naalakkersuisut aamma EU-p tamatuma kingorna suliniutinut arlalinnut ingerlanissaannut pilersaarut aallartippaat. Suliniutit ilaatigut suliaqartusut ataatsimoortilernerisigut aammalu Kalaallit Nunaanni aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit aammalu piujuartitsinerup ukkatarineqarnera pillugit paasissutissiisarnikkut, EU-miit aningaasalii-nernut tunngavissaliissapput.

2024-mi Kalaallit Nunaat Mineral Security Partnership (MSP) Forum-imi, nunat aatsitassanik avamut nioqquteqartartut eqqussuisartullu akornanni arlaliullutik suleqatigiiffianni, ilaasortanngorpoq. Ilaatigut MSP Forum-imi, ilaatigut aningaasalersuutissarsinissamut ingerlatseqatigiiffinnut ikuussin-naasumi, aatsitassarsiorfissat pilersaarutigerannut, suleqatigiinneq Naalakkersuisut atorniarpaat.

Teknologiit aatsitassanik pisariaqartitsiviusut aammalu nunarsuarmi unammeqatigiinnerup kingune-risaannik, aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit pillugit nunani tamalaani suleqatigiinneq piffissami periusissiap atuuffissaani oqimaassuseqarnerulernissaat naatsorsuutigineqarpoq. Aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit iluanni teknologiikkut ineriertorneq nutaaliорnerlu Naalakker-suisut ukkatarinerulerusuppaat, aammalu piujuartitsiviusumik ineriertortsinermut nunarsuarmi suleqateqarneq nukittorsarneqassaaq.

Nunap iluata, aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit ilanngullutit, nunap assiliorneqarnerani De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) qanumut suleqatigineqas-saaq, aammalu piffissami periusissiap atuuffissaani ilaatigut nunap assiliornissamut periarfissaqarfiusut annertuunerusumik ukkatarineqassapput.

Konkrete initiativer

- 13.1. Aningaasarsiorfiit piujuartussat pillugit EU-periusissatut suleqatigineqarnerata atuutsin-neqalernissaat.
- 13.2. Danmarkip aamma USA-p suleqatigiinnikkut atassuteqarfiginerisa ingerlaannarnissaat.
- 13.3. Aatsitassanik pisariaqartitanik suliniutit ineriertortinniarlugit nunat tamat akornanni attaveqarnerit nukittorsarneqassapput, taakkununnga akigitinneqartut taakkuninngalu pilersuineq politikkikkut pissutsinit aqunneqarsinnaapput.
- 13.4. MSP Forum-ip Kalaallit Nunaat pillugu paasissutissiinermut suliassanullu aningaasaler-suinerup tunngavissinnissaanut atorneqarnissaat.

Ilusiliaq 8: Eudialyt Kujataaneersoq (Assiliisoq: Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik)

Ukkatarineqartussaq 4: Nunap assiliorneq aamma nunap sannaanut paasissutissat nalunaarsukkat

Paasissutissanik nalunaarsukkanik aatsitassarsiorluni misissuinermut naleqquttunik akeqann-gitsumik Naalakkersuisut atugassiinerisigut, ingerlatseqatigiiffit aatsitassarsiorluni misissuiner-mik suliaqartut aningaasaliinermi annasaqaqarsinnaanerat annikillisinneqassaaq. Paasissutissat nalunaarsukkat pigineqareersut pitsaassusaat qulakkiissavarput aammalu nutaamik periaase-qarluta pissarsiarineqarsinnaalersissallutigu, aammalu ilisimatusarnermi suliniutit pisortanit aningaasalorsorneqartut aqqutigalugit paasissutissanik nalunaarsukkanik nutaanik katersis-saagut. Tamanna ingerlaavartumik ingerlasussaavoq, pifissani periusisiaqarfiusuni arlalinni ingerlasimalluni, aammalu suli Kalaallit Nunaata suliffissuarnut nunatut aningaasaliivissatut orniginartuusinnaanissamut pisariaqarluni. Suliniutit aatsitassarsiornermi suliffissuarnut ilisi-masanik pissarsititsiinnassanngillat, kisiani aamma ilisimatusartorpassuarnut Kalaallit Nuna-ni suliaqartunut sullissinerussalluni.

Nunap sannaanut paasissutissat nalunaarsukkat nunap sannaanut ilisimatuussutsip iluani im-minnut attuumassutilinni assigiinngitsorpassuarni aallaaveqarput, assersuutigalugu geofysik, geokemi, aatsitassalerineq, sedimentologi aamma remote sensing. Nunarsuarmi periaatsit nutaat aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermut ilaquaussat ingerlaavartumik ineriartortinneqarput. Tassani nunami namminermi nunanilu tamalaani ilisimatusarnermi suleqatigiilluarnerup al-lanngutsaaliornissaa pingaaruteqarpoq.

Goal

- Paasissutissanut nalunaarsukkanut tunngavissat, aatsitassarsiorluni misissuinerup aamma aatsitassanut tunngasunik suliaqarnermi aningaasaliinissamut orniginartunngortit-seqataasussat, pitsangorsarneqassapput.
- Pinngortitami ajunaarnersuaqarnissaanik pitsaliuinerup nukitorsarnissaa, qaqqat sisortarnerannut suliassaqarfik immikkut sammillugu.

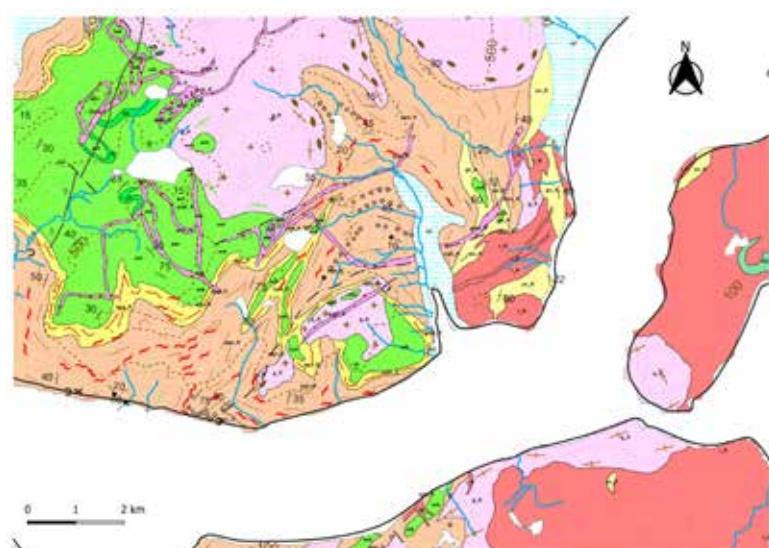

Ilusiliaq 9: Maniitsup eqqaani nuna assiliorneq (Assiliisoq: Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik)

Nunap assilioorneq

Kalaallit Nunaanni nunami nunaminertat nunap assiliorneqarsimannagillat. Nunap assilioorneq aatsitassarsiorluni misissuinnasumut tamarmut tunngavivoq, aammalu ingerlatseqatigiffinnut aatsitassarsiorluni misissuinerlik suli-aqtunut annikitsumillu aatsitassarsior-nissamut pisinnaatitsissutinik pigisaqa-rtunut iluaqutaalluni. Peqatigisaanik nunap assilioorneq qaqqat sisoorfigisinaasaannut pitsaanerusumik paasisima-saqalersitsisussaavoq. Nunarput qanoq pilersimanersoq, aammalu ujaqqat aat-sitassallu suut nassaassaanersut, nunap assilioorneq paasisimasaqalersitsissaq. Nunap assiliornermi suliniutit assigiing-nitsunik suussusillit ingerlanneqarput, assersuutigalugu sumiiffimmi aatsitas-saqarsinnaaneranut nunap assilioorneq, imaluunniit nunap sannaanut nunap assinginik suliaqarneq. Aatsitassaqarsin-naaneranut nalunaarusiat aatsitassanut suliassaqarfip nittarsaanneqarnerani pingaaruteqartutut ilaatinneqarput, aammalu ilisimatuussutsikkut sulin-iutut aatsitassarsiornermi suliffis-suaqarnermut tapertaasusanut assersuutissaalluartutik. Nunap assiliornermi aamma aatsitassat suliffissuaqarnermi atorneqartartut, sioqqanik milluaaneq aamma sermip qajuusaasanngortitai pineqartunut ilaatinneqarsinnaapput. Sermip qajuusaasanngortitai nunanut ineriartortinnejartunut aatsitassatut piujuartussatut avammut nioqqutigin-eqarsinnaanerat periarfissaqarpoq, aammalu tunisassiaq nutaaq taanna suli ineriartortinnejarpoq.

Preparing a geological map is a lot of work: First, a desktop study is carried out, where existing data is collected, such as exploration data and topographic maps. Then, the field expedition is planned, where researchers participate within their own field of expertise. In the field, different types of data are collected, such as physical samples, high-resolution aerial photographs and rock type descriptions. The major work takes place after the fieldwork, where samples and data have to be analyzed, interpreted and described. This creates a further understanding about the geology of the area, the map can be drawn, digitized and quality assured before printing.

Ilisimatuussutsikkut suliniutit aatsitassanut suliassaqfimmuit attuumassutillit kiisalu 1:100.000 angissuseritillugu nunap sannaanut nunap assilioorneq Naalakkersuisut suli pingaartippaat. Kalaallit Nunaata nunami nunaminertaata sermeqanngitsup affangajaa 1:100.000 angissuseritillugu nunap assiliorneqareeroq. Kalaallit Nunaata sinnerata nunap assiliornissaa 600 millioner koruunit missaannik akeqassasoq aammalu ukiut 50-it missaannik sivissuseqassasoq, missingersorneqarpoq. Sumiiffit attaveqaasersuutit qanitaanniittut imaluunniit aatsitassaqarsinnaanerat ilimanaateqartorujussuartut nalilerneqartut nunap assiliorneqarnissaat piffissami periusissiap atuuffissaani pingaartinneqarpoq. Tunup Avannaarsuata nunap assiliornera ingerlaqqippoq, aammalu nunap sannaani avatangiisit, ilaa-tigut aatsitassanik pisariaqartinnejarlutik pingaarutilinnik nassaarnissamut ilimanaatillit, tamaaniip-put. Aammattaaq Kalaallit Nunaata kujataani, aatsitassanik qaqtigoortunik peqarfiusinnaasut an-nertunersaasa inisisimaffigisaanni, nunap assingi ataasiakkaat nutarterneqarnerisa aallartinnissaa pilersaarusiorneqarpoq.

Konkrete initiativer

- 14.1. Nunap sannaanut 1:100.000 angissuseritillugu nunap assiliornerup ingerlatiinnarnissaar.
- 14.2. Ilisimatuussutsikkut suliniutinik, aatsitassarsiornermi suliffissuarnut nutaanik ilisimasa-qalersitsisussanik ingerlatsinerup ingerlatiinnarnissaar, taamaaliornermilu ingerlatseqatigi-iffiit aningaasaliinermi annaasaqarsinnaanerannut annikillisitseqataanissaq.

Geofysik aamma Remote Sensing

Paasissutissat nalunaarsukkat suussusaat, amerlanertigut aatsitassarsiornermik suliaqartunit ujartorneqartartut, tassaapput geofysiskinut aamma Remote Sensing-inut paasissutissat nalunaarsukkat. Uut-tortaanerit timmisartumit imaluunniit qaammataasiomit ingerlanneqartut (Remote Sensing) ingerlatseqatigiiffinnut aatsitassarsiorluni misissuinermik suliaqartunut pingaaruteqarput, kisianni Kalaallit Nunaanni sumiiffit ikittuinnaat peqarfingineqarput. Geofysiskinut paasissutissanik nalunaarsukkanik peqarfiusut aamma nunanut allanut sanilliullugit annikippus. Pingaartumik Kalaallit Nunaata Avannaanut, Tunup Avannaarsuanut aamma Tunumut geofysiskinik paasissutissanik nalunaarsukkat ikit-tuaraannaat atugassiissutigineqarsinnaapput.

Missingersorneqarpoq Kalaallit Nunaat tamakkerlugu nunap immikkoortuini geofysiskinut nun-ap assiliornissaq minnerpaamik ukiuni 10-ni sivisussuseqassasoq aammalu 500 millioner koruunit missaannik akeqassasoq. Paasissutissat nalunaarsukkat qanoq aammalu sorliit katersorneqarnissaasa paasiniarnissaar, kiisalu nunap assiliornerup tulleriinnilorsorlugu pingaarnersiorneqarnissaasa siunteralugit, nunap assiliornissamut piareersaataasumik misissuataarinissamut Naalakkersuisut EU-miit aningaasaliiffingineqarput. Pingaarnersiuinermi sumiiffit annertuumik aatsitassaqarsinnaanerat periarfissaqartut, ingerlasussanik piareersaanermi killilimmik unammilligassaqfiusut aammalu paasissutissat nalunaarsukkat geofysikiusut sumiiffimmi ilisimasanut tunngavissanik malunnaatilimmik pitsangorsaasussatut naatsorsuutigineqartut, aallaavigineqassapput. Peqatigisaanik nunap immikkoortuini geofysiskinik misissuinernik nutaanik aallartitsinissamut kiisalu qaammataasiatigut paasis-sutissanik nalunaarsukkanik pisinissamut aningaasassarsiornissamut imaluunniit suleqateqalernissa-mut periarfissat Naalakkersuisut misissorpaat.

Konkrete initiativer

- 14.3. Geofysiskinut paasissutissat nalunaarsukkat suussusaannik, katersorneqartussanik suus-susersiinissamut kiisalu nunap assiliornerup tulleriinnilorsorneqarnissaanik pingaarnersi-uinissamut piareersaataasumik misissuataarinerup ingerlanneqarnera.
- 14.4. Nunap immikkoortuini geofysiskinik misissuinissanut qaammataasatigullu paasissutissanut nalunaarsukkanut aningaasalersuinissamut periarfissanik qulaajaaneq.

Ilusiliaq 10: Ujarassiuut qaqqat sisoortarnerinik pisoqarfiusuni nakkutiginninnermut dronit atorpaat, uani 2024-mi Uummannap eqqaani. (Assiliisoq: Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinnejernerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik).

Qaqqat sisoortarnerat alapernaarsuinerlu

Ukiuni kingullerni Kalaallit Nunaanni pinngortitami ajunaarnersuaqarnerit akulikinnerusumik misigineqartarpuit. Taakkua amerlanertigut pisunut, soorlu assersuutigalugu qaqqap sisoornera, tamatumalu malitsigisaanik tassaarsuaqarnera, tunngassuteqartarpuit. Naalakkersuisut taamatut ittunik pinngortitami ajunaarnersuaqarsinnaanera akiorniarlugu suliniuteqarnertik ingerlatiinnarpaat. Ajunaarnersuaqarnerusinnaasunut sunnertianerup sunnerneqarnerullu annikillisinneratigut aammalu ataavartumik sumiiffit qaqqat sisoorfisartagaasa alapernaarsorneqarnerisigut taamaaliorssinnaavugut, tamatuma kingorna qaqqaq sisoirluni pisoqarsinnaanerata ilimanaateqarnera annertussusisaalu nalilersorneqartarlutik.

Piffissami periusissi apatuuffissaani sumiiffinnik qaqqap sisoornissaanik aarlerinaateqartuni alapernaarsuiner- mik suliaqarneq ingerlaannassaaq. Aamma sumiiffit qaqqani sisoorfiusinnaasut nutaat nunap assiliorneqassapput. Misissueqqaarnerit sulia- rineqarnerisa ingerlatiinnarnissaat aammalu qaqqat qajannartortaasa alapernaarsorneqarnissaat pingaaruteqarpoq, pissutigalugu taakkua innuttaasunut aarlerinartorsiortitsisinnaam- mata. Qaqqat sisoortarneri aammalu ataatsimut isigalugu pinngortitami ajunaarnersuaqarnerit pissusissami- soortumik annertuumik eqquumaffigi- neqarput. Taamaattumik sumiiffinni qaqqani sisoorfiusartuni killiffik pillugu ingerlaavartumik paasissutissi arnerup ingerlatiinnarnissa pingaaruteqarpoq. Aatsitassanut allaffeqarfip ilisimatusarnerermik suliaqarneq tunngavigalugu qaqqat sisoornissaannut aarlerinaataasut nalilersortarpai. Taakkununnga ilaatigut nunap sannaanut ilisima- tuussutsikkut paasissutissat nalunaarsukkat, sumiiffinni qaqqat sisoorfisartagaannit uuttortaanernit saqqummertut, aallaavagineqarput. Tamanna upalungaarsimanikkut nalilersuinernut, Upalungaarsi- manermut Ataatsimiittialiarsuup pinngortitami ajunaarnersuaqarnernut, aarlerinaataasunik aqtsi- nermut, isumannaallisaanikkut ilimasaarinernut pisariaqarpallu qimargussinissanut tunngatillugu ingerlattagaannut, aamma tunngavigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Upalungaarsimanermut Ata- atsimiittialiarsuaq

Kalaallit Nunaanni upalungaarsimaneq pillugu apeqqtini Naalakkersuisunut siunnersuinissaq kiisalu pisuni ajornartoofiusuni paasissutissanut tunngavissanik tamakkiunuk pissarsititsinissaq aammalu oqartussat akuusut ingerlataasa peri- sissatigut ataatsimoortitsinissaq, siunertaralugit

Kalaallit Nunaanni Upalungaarsimanermut Ata- atsimiittialiarsuaq pilersinneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Upalungaarsimanermut Ata- atsimiittialiarsuaq 7-inik aalajangersimasunik ilaasortaqarpoq aammalu aalajangeeqataasinna- anatik ataatsimeeqataasartut, kalaallit danskillu oqartussaasuinut aallartitat pingasut ilaasorta- lutik.

Konkrete initiativer

- 14.5.** Ilisimatusarfinnik suleqateqarnerup ingerlatiinnarnissa, nutaanik suleqatigiinnissamut isumaqtigisiissuteqarneq.
- 14.6.** Qaqqani sisoorfiusartunik qajannartortalinnik nakkutiginninnerup ingerlatiinnarnissa.
- 14.7.** Qaqqat sisoortarnerannut nunap assiliornissamut pisussanut pilersaarummik atuutsi- tsilernissaq.
- 14.8.** Pinngortitami ajunaarnersuaqartarnermut suliassaqarfimmi innuttaasunik paasissutissi- sarnerup annertusarneqarnerata ingerlatiinnarnissa, ilanngullugu nunap assinginik qarasaa- siatigoortunik aarlerinaataasunik naliliinertalinnik pilersitsinissaq kiisalu pinngortitami ajunaar- nersuaqartarnerit pillugit paasititsiniaanerup ingerlanneqarnissa.
- 14.9.** Qaqqat sisoornissaasa aarlerinaateqarnerannik ujarassiorikkut nalilersuinissamut periusis- siamik suliaqarnissaq.

Paasissutissanik nalunaarsukkanik pilersitsinissaq avitseqatigiittarnissarlu

Nunap assiliorneq paasissutissatigut nalunaarsukkatigut oqimaatsuuvoq, taamaattumillu paasissutissat nalunaarsukkat ataatsimoortukkaat annertuut aalajaannerusumik uninngasuutiginissaannut periarfis-saqalernissaq sulissutigineqarpoq. Paasissutissat nalunaarsukkat ataatsimoortukkaat najukkaneersunit aammalu nunani tamalaani soqutiginnittunit suliaqartunillu pissarsiarineqarsinnaassapput. Nunap sannaanut ilisimatuussutsikkut paasissutissat nalunaarsukkat pissarsiariuminarnerulersinnissaannut suliniuteqarneq Naalakkersuisut ingerlatiinnassavaat. Piffissami periusissiapi atuuffissaani pitsaassu-saannik qulakkeerinissaq aammalu oqaluttuarisaanermi, nunap sannaanut paasissutissat nalunaarsukkat annertu-nerusut tamanut saqqummiunneqarnissaat, sulissutigine-qassapput.

Assersuutigalugu ujaqqanut pinnersaasiassanut suliassa-qarfip iluani, annikitsumik aatsitassarsiornissamut pisin-naatitsisummik pigisaqartunut allanullu soqutiginnittunut sammititamik, aatsitassarsiornissamut pilersaarusrornermut ilitsersuut suliarineqaleruttorpoq. Aatsitassarsiornissamut pilersaarusrornermut ilitsersuutip ilaa siulleq Kalaallit Nunaata avannaanut tunngassuteqarpoq. Ilitsersuut, suliaqarnerup naammassisarnera ilutigalugu, ingerlaavartumik saqqummersinneqartassaaq. Peqatigisa-nik ujaqqanut pinnersaasiassanut qarasaasiatigut paasissutissaasivik annertusarneqassaaq aammalu ujaqqanut pinnersaasiassanut suliassaqarfimmi paasissutissat nalunaarsukkat nutaat pilersinnissaat tamanullu saqqummiunneqarnissaat suli ukkatarineqarpoq.

Peqatigisaanik paasissutissat nalunaarsukkat nutaat aammalu aatsitassarsiornluni misissuinermut naleqquuttu suli pilersinneqartassapput. Paasissutissat nalunaarsukkat taakkua pissarsiariuminar-tuussapput digitalinngortinneqassallutilu. Taamaattumik piffissami periusissiapi atuuffissaani GEUS suleqatigalugu Kalaallit Nunaannut iserfissiaq Greenmin.gl annertusitinnissaa pitsaanerulernissaalu ingerlatiinnarneqassaaq.

Konkrete initiativer

- 14.10.** Nunap sannaanut ilisimatuussutsikkut paasissutissat nalunaarsukkat nittartakkatigut pis-sarsiariuminarnerulernissaat.
- 14.11.** Kalaallit Nunaata avannaani ujaqqanik pinnersaasiassanik ujarlernermet ilitsersuutip sulia-rineqarnera tamanullu saqqummiunneqarnera.

Carbon Capture and Storage (CCS)

The CCS technology for capturing and storing CO₂ in the subsurface is a technology that will contribute to reducing the CO₂ content in the atmosphere. In 2023, the Government of Greenland approved Greenland's strategy for CO₂ capture and storage, and the implementation of this will continue during the strategy period.

Konkrete initiativer

- 14.12.** CO₂-nik unerartitsisarnermet toqqorsivimmiititsisarnermullu (CCS) periusissiapi 2023-mi tamanut saqqummiunneqartup sulissutigineqarnerata ingerlatiinnarnissaa .

Aatsitassanut qarasaasiatigut paasissutissaasivik
www.greenmin.gl aatsitassanut qarasaasiatigut paasissutissaasivimmut GEUS aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni suleqatigijinnikkut ingerlanneqartumut, annertuumut inissisimaffiuvoq.

Ilusiliaq 11: Basalti qaqqat anitsisartuneersoq pissusissamisoortumik karbonat-inik nakkaala-nertaqartoq. Kuannini katarsorneqartoq, Qeqertarsuaq 2024. (Assiliisoq: Inuussutissarsior-nermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik).

Qillerummit qaqitanut toqqorsivik

Kalaallit Nunaat siusinnerusukkut peqarfinnit misissorneqartunit qillerummit qaqitanik asseqann-gitsunik katersugaateqarpoq, qillerummit qaqitat 150.000 meterinit annertunerut tassaniillutik. Qillerummit qaqitat ingerlatseqatigiiffinnut, taakkua sumiiffimmi misissuisussanngorneranni, an-neroorujussuarmik naleqarput, tassami qillerinerit ingerlannissaat akisoorujussuummata. Missingersorneqarpoq qillerummit qaqitat pioereersut qillerummit qaqitanut toqqorsivimiittut ataatsimut katillugu 225 millioner koruuninit annertunerumik naleqartut. Maannakkut qillerummit qaqitanut toqqorsiviusoq ulikkaarpoq, aammalu atoruminartuunani. Assersuutigalugu ukioq tamaat maannakkut toqqorsivimmi atortorissaarutit tикинneqarsinnaanngillat. Toqqorsivimmik nutaamik, siunissami atuisut pisariaqartitaannik ilaqaqtinneqarsinnaasumik, nukinginnartumik pisariaqartitsisoqarpoq. Naalakkersuisut qillerummit qaqitanut toqqorsivimmut nutaamut, piffissami periusissiapi atuuffissaani pilersinneqartussamut, avataanit aningaasassarsisimapput.

Qillerummit qaqitanut paasissutissaasivimmi pioereersumi nunap sannaanut paasissutissat nalunaarsukkat, soorlu qillerummit qaqitanut allattukkat nassuaanerillu, ilanngutsinnejqarsinnaanngillat. Qillerummit qaqitanut paasissutissaasivik nutaaq, toqqorsivimmi aqtsinermik kiisalu nunap sannaanut paasissutissanut nalunaarsukkanik passussiviusinnaasoq, pisariaqartinneqarpoq. Qillerummit qaqitat tamarmik periaatsimi nalunaarsorneqartussaapput, aammalu qillerummit qaqitat nalunaarsorneqarsi-mangitsut, ikkussorlugit pitsaassusaallu qulakkeerlugu suliaqarneq pisussaavoq. Qillerummit qaqitanut paasissutissaasivik nutaaq tamanit tikikkuminartuutitsinissamik pitsanngorsaaqataasussaavoq, taamaalilluni siunissami aatsitassanut suliffissuarnut allanullu soqutiginnittunut qillerummit qaqitanut paasissutissat nalunaarsukkat pissarsiariuminarnerulersinneqassallutik.

Konkrete initiativer

- 14.13.** Establishment of a new drill core data system.
- 14.14.** Establishment of a new drill core storage facility.
- 14.15.** Initiate registration of drill cores that are not yet registered in the system.

Naggasiineq

Aatsitassanut periusissiaq suliniutissanik aalajangersimasunik, aatsitassarsiornermik suliaqartunut ineriartornissamut periarfissanik nukittorsaasussanik saqqummiiviuvooq.

Aatsitassarsiorfimmik ingerlatsineq nunarput tamakkiisuutilugu, pingaartumillu innuttaasunut, inerriartitsinissamut pissusiviusuni periarfissaavoq – iliniartitaanermiit eqeersimaartumik pissarsiaqarfíulluartumillu sulilernissamut. Nunarput angisoorujussuuvoq, tamannalu nukittuffiuvoq aammalu unammilligassaalluni. Nukittuffiuvoq pissutigalugu nunap sannaani periarfissaqarfít naammattumik inissaqarmata aammalu suli misissuiffigineqarsimanatik. Unammilligassaavoq pissutigalugu attaveqaasersuutitigut unammilligassat malittaammata.

Aatsitassanut periusissiami matumani, suliffissuaqarnermik ingerlalluartumik piujuartussamillu pilersitsinissamut pisariaqartisinerit piumasaqaatillu naammassineqartussat Naalakkersuisut attaveqaqatigiissutigaat. Neriuutigaarput aatsitassanut suliassaqarfíup ineriartinnissaanut siunnerfít pillugit innuttaasut suliffissuillu oqaloqatignerat ingerlaannassasoq, nunarput tamakkerlugu iluaqutaasumik periarfissaqarnerulerluni piujuartitsiviusumillu pissarsiaqarfíulluni.

Ilanngussaq 1: Aatsitassanut periusissiaq aamma Naalagaaffit Peqatigiit nunarsuarmi anguniagaat

Tulliuttuni Aatsitassanut periusissiaq, naatsunngorlugu qulequettani pingaarnerni sisamani kiisalu Naalagaaffit Peqatigiit Nunarsuarmi anguniagaanni, Aatsitassanut periusissiamut tunngassuteqartuni saqqummiunneqarput. Peqatigisaanik tikkuussisut aammalu sunniutissat ataasiakkaat, periusissiap atuuiffissaani anguneqartussatut sulissutigineqartut, oqaasertalersorneqarput. Naalagaaffit Peqatigiit Nunarsuarmi anguniagaasa ataatsimoortinnejnarneranni Aatsitassanut periusissiami – Kalaallit Nun-aannut nunarsuarmilu inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik - anguniakkat killissaasa iluanni ataasiakkaati-gut qanoq akisussaaffimmik tigusisoqarnersoq erseqqissarneqarpoq.

Ukkatarinnifik 1: Piujuartitsineq aamma inuiaqatigiit

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 4.4 Inuit imminent pilorsor-sinnaasut amerlisinneqarlik

2030 sioqqullugu inuusuttut inersimasullu naleqquttunik pikkorissuse-qartut, ilanngullugit teknikkinut inuussutissarsiornermullu sammisunik pikkorissuseqartut suliffeqarnissamullu piginnaasaqartut, suliffissat pitsaa-sut aallarnisaanerillu, annertuumik amerlisinneqassapput.

Kalaallit Nunaanni Tikkuussisut

1.i.1. 2030 sioqqullugu Kalaallit Nunaanni inuusuttut inersimasunni, aatsitassarsiornermik suliffis-suaqnerup iluani naleqquttunik pikkorissuseqartut, amerlanerulersimassapput.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

1.2. Aatsitassanut suliassaqrifimi paasissutissiisarnerup ukkatarineqarnera, ilanngullugit ilinniarti-taanermut suliffisanullu periarfissat, aammalu aatsitassanut suliassaqrifik aamma aatsitassat inuiaqatigiinni aningaasarsiortitsinerat pillugu innuttaasut oqaloqatiginerunissaat.

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 5.1 Arnanik niviarsiaqqanil-lu immikkoortitsinerit tamarmik unitsilik

Arnanik niviarsiaqqanillu tamanik immikkoortitsinerit tamarmik sumilu- unniit unitsinneqassapput.

Kalaallit Nunaanni Tikkuussisut

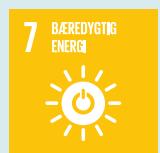
1.i.2. 2030 sioqqullugu aatsitassanut suliassaqrifiup iluani naligiissitaanermut paasitsiniaaneq inger-lanneqassaaq.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

- 1.7. Aatsitassarsiornermi suliffissaqarnermi ilinniartitaanermut sullivissanullu periarfissat pillugit paasitsiniaanerup inuusuttunut sammitinnejqartup aallartinnejqarnissaa.
- 1.8. Aatsitassarsiornermi suliffissaqarnermi suaassutsinut misissueqqissaarnernik aamma suaas-sutsit agguarsimanerannut naatsorsueqqissaarnernik aallaaviusussanik suliaqarneq.
- 1.9. Suliffeqarnerup suaassutsinut agguarsimasup akiornissaa siunertalarlugu aatsitassarsiornermi suliffissaqarnermi sullivinnut naligiissitaanerup paasitsiniutiginerata ingerlanneqarnera.
- 1.10. Aatsitassarsiornermi suliffissuarnut naligiissitaanermut ilitsersuutinik, ingerlatseqatigiiffit ingerlatseqatigiiffiup suliassaqrifiisa immikkoortuini tamaginni suaassutsinik tamaginnik akuliutsits-inerulersinnaanersut, erseqqissaasunik, suliaqarneq.

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 7.2 Nunarsuarmi nukissiuutit ataavartut agguarneqarnera annertusili

2030 sioqqullugu nunarsuaq tamakkerlugu nukissiuutini akuleriinni nukissamik ataavartussamik atuineq malunnartumik annertusineqassaaq.

Kalaallit Nunaanni Tikkuussisut

1.i.3. Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnermi ataavartumik nukissiorneq annertunerulersinneqasaaq.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

1.5. Suliniutinik, ataavartumik nukissiuutinik atuinermi suliffissuarnut pitsaanerusunik atugassaqartitsilerninaasunik, suliaqarneq aallartitsinerlu.

1.6. Ilisimatusarfinnik Issittup aamma ataavartumik nukissiornerup, assersuutigalugu erngup nukinganik seqernullu nukinganik, iluani misilittagalinnik suleqateqarnerulernissaq.

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 12.6 Suliffeqarfait piujuartitsisussamik iliuuseqarnismut kajumissuseqalersinneqarlik

Suliffissuit piujuartitsiviusumik sulinissaannut kajumissaassavagut. Tamatumani pingaartumik suliffeqarfissuit aamma nunani tamalaani suliffeqarfait pineqarput. Peqatigisaanik suliffeqarfait ukiumoortumik nalunaarusiaminni piujuartitsinermut paassisutissanik ilanngussarisnissaannut kaammattorneqassapput.

Kalaallit Nunaanni Tikkuussisut

1.i.4. Aatsitassarsiorfiuleqatigiiffit, piujuartitsineq pillugu nalunaarusianik tamanut saqqummiussartut amerlassusaat.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

1.4. Avatangiisini inooqatigiinnermilu tunngavissanut kiisalu suliffeqarfait pissusilertarnerannut tunngatillugu (ESG-nut suliassaqarfik) aatsitassarsiornermi suliffissuarnik oqaloqateqarneq.

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 13.3 Silap pissusaata allanngoriartornerata pakkersimaarnissaanut ilisimasanik pisinnaasanillu inerisaasoqarli

Nunarsuup kissatsikkiartornerata unikaallatsinnissaanut aammalu silap pissusaata allanngoriartorneranut naleqqussarnissatsinnut ilisimasat nalinginnaasut annertunerulersissavagut periarfissallu eqqumaffiginerulissal-lugit. Tamanna ataasiakkaani aammalu sullissivinni pissaaq. Peqatigisaanik siusissukkut ajoqusiinerit eqqoriarsinnaanissaannut killilersimaarnissaannullu pisinnaasagut annertunerulersissavagut.

Kalaallit Nunaanni Tikkuussisut

1.i.5. Aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnerup mingutsitsinngitsumut allanngoriartortsinermut iluaqutaanera paasisitsiniutigineqassaaq.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

1.3. Paosititsiniaanikkut aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnerup mingutsitsinngitsumut allanngoriartortinnissaanut iluaqutaanera erseqqissarneqarnissaq.

Naalagaaffiit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 16.6 Pisortani suliffeqarfuit sunniuteqarluartut, akisussaassusillit paasuminartullu pilersinneqarlik

Pisortani suliffeqarfuit inissimaffinni tamaginni sunniuteqarluartumik, akisussaassusilimmik paasuminartumillu ineriartortissavagut.

Kalaallit Nunaanni Tikkuussisut

1.i.6. Aatsitassanut oqartussaq innuttaasut inersimasortaasa akornanni annertuumik tatigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

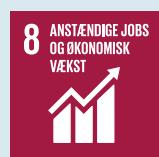
1.1. Aatsitassarsiornermi suliffissaqarnermut isummertarnerit pillugit innuttaasuni misissuinernik minnerpaamik marlunnik ingerlatsinissaq.

1.11. Aatsitassanut suliassaqarfimmut paasissutissiarnermut nittarsaassisarnermullu periusissiamik nutaamik suliaqarneq atuutsitsilernerlu.

Ukkatarinniffik 2: Aningaasaliinissamut killissaliussat kajunnergartut

Naalagaaffiit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 8. Aningaasaqarnikkut siuariartorneq piujuartussaq pilersinneqarli

Nunami namminermi pissutsinut naapertuuttumik aningaasaqarnikkut siuariartorneq attatiinnassavarput, pingaartumillu nunani ineriartorfiunginnerusuni minnerpaamik 7 procentinik ukiumoortumik aningaasaqarnikkut siuariartornissaq qulakkiissallutigu.

Kalaallit Nunaanni Tikkuussisut

2.i.1. Aatsitassarsiorluni misissuinermut aningaasartuutaasartut annertusiartornerat.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

2.1. Aatsitassanut nittarsaassivimi Prospectors & Developers Association of Canada Convention (PDAC) nittarsaassisarnerup ingerlaannarnissa, kiisalu ingerlatseqatigiiffinnut immikkullarissunut toqqaannartumik nittarsaassisarneq.

2.2. Ilaatigut avammut nioqquteqarnermut eqqussuinermillu aningaaserivit aqqtigalugit suliassat aningaasalorsornissaannut periarfissaqarnerit tunngavissinniarlugit nunanik ataasiakkaanik arlalinnillu suleqateqarnerup ingerlatiinnarnissa.

2.3. Kalaallit Nunaanni akileraarutinut royalty-nullu ilusilianik ingerlaavartumik nalilersuisarnerit, nunanut allanut sanilliussilluni misissueqqissaarnerit ilangngullugit.

2.4. Inatsisit aningaasaliisarnernullu piumasaqaatit pillugit akuersissutilinnut ilisimatitsisarnerit annertusineqassapput.

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 8.3 Politikki sullivissanik pilersitsisussaq suliffeqarfinnillu siuarsasussaq ingerlanneqarli
 Ineriartortitsineq naleqquttunik suliffisanik pilersitsiviusoq aammalu ingerlatassanik pilersitsiviusartunik, aallarnisaanernik, nutaaliorsinnaasunik nutaaliornernillu tapersiisussaq ukkataralugu, politikkikkut aalajangii-sarnerit siuarsassavagut. Aamma suliffeqarfeeeqqaat, suliffeqarfifit mikisut, akunnattumillu angissusillit siuariartornissaat ileqqussanngortinnissaallu tapersersussavarput, ilann-gullugu aningaaserivinnik ingerlatsisunut attaveqalersinnerisigut.
 2.i.2. Aatsitassarsiornermi suliffissaqarnermi suliffissaqartinneqartut, suaassutsinut agguarlugit, amerlanerulernerat.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

2.14. Atugassarititaasut tamarmik piukkunnartuuusinnaallutik, peqatigisaanillu VSB najoqqutarine-qarsinnaalluni, pisariitsunik paasuminartunillu IBA-mut isumaqatigiissuteqarnissaq siunnerfigalugu, IBA-nut isumaqatigiissutit nalilersoqqinnejnarneranni inuiaqatigiinni piujuartitsisumik ingerlatsinis-sap nukittorsarnissaa.

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 9.3 Suliffeqarfifit mikisut aningaasalersuinikkut sullissinernut periarfissaqarnerat annertusili
 Suliffeqarfifit mikisut aningaaserivinnik ingerlatsisunut attaveqalersissavagut, ilanngullugulu anigorneqarsinnaasumik akeqartitsilluni aningaasanik taarsigassarsiniarsinnaaneq. Tamatumani pingaartumik nunat ineriartoriusut pineqarput. Suliffeqarfifit mikisut niuerfinni aningaasarsiorfinnilu pitsaanerusumik akuulersinneqassapput.

Kalaallit Nunaanni Tikkussisut

2.i.3. Aatsitassarsiornermi suliffissuit aamma aningaasaateqarfifit aningaasaliisartut ataatsimeeqatigiitarnerisa amerlanerulernerri.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

2.5. Aningaasalinernut aningaasaateqarfifit aamma aatsitassarsiornermi suliffissuit akornanni ataatsimiittarnissanut ingerlaavartumik aqqutissiuussisarneq.
 2.6. Aatsitassat ataasiakkaat nassaarineqartut naleqarnerulersinnissaat siunertaralugu annikitsumik aatsitassarsiornermut suliassaqarfimmi pisinnaatitsisummik pigisaqartunut akuersisummik allagar-taliisarnermut aqqissuussinermik ineriartortitsineq.
 2.7. Ataasiakkaatigut pisariaqartitsilernermi aammalu isumaqatigiissut taamaattoq aatsitassarsiornermi suliffissaqarnermut tunngavissiisinnaappat, siunnerfilimmik akileraartarnermut isumaqatigiissut-it sulissutigineqarnerat.

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 16.5 Peqquserlunneq akiliil-lunilu peqquserlutsitsineq annikillisarnejrujussuarlik

Peqquserluutit akiliillunilu peqquserlutsitsinerit suut tamaasa annikillis-rujussuassavagut.

Kalaallit Nunaanni Tikkussisut

2.i.4. Inuit pisortani sulisumik minnerpaamik ataasiarlutik attaveqarsi-masut aammalu pisortani sulisumut akiliillutik peqquserlutsitsinissamut akiliisimasut, imaluunniit qaammatit 12-it kingulliit iluanni pisortani sulisumik akiliillutik peqquserlutsitseqquneqarsimasut amerlassusaat.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

2.9. Naalakkersuisoqarfiup peqquserluttoqannginnissaanut politikkiata nutarterneqarnera.

Naalagaaffiit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 16.6 Pisortani suliffeqarfuit sunniuteqarluartut, akisussaassusillit paasiuminartullu ineriertortin-neqarlik

Pisortani suliffeqarfuit inissimaffinni tamaginni sunniuteqarluartumik, akisussaassusilimmik paasiuminartumillu ineriertortissavagut.

Kalaallit Nunaanni Tikkuussisut

2.i.5. Qinnuteqaatinik suliariinninnermut piffissap atorneqartup sivikinnerunissa.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

2.10. Allaffisornermi sorianik ingerlatitsinerit digitalinngortinneqarnerusarnissaat, ilanngullugit qinnuteqaatinut sorianik ingerlatitsinerit, taakkua pillugit suliffissuarnik attaveqaqtiginnerulernissaq ilanngullugu. Allaffisornermi sorianik ingerlatitsinerit digitalinngortinneqarnerusarnissaat, ilanngullugit qinnuteqaatinut sorianik ingerlatitsinerit, taakkua pillugit suliffissuarnik attaveqaqtiginnerulernissaq ilanngullugu.

2.11. Suliassanik suliariinnittarnerup eqannerulersineqarnissaa siunertaralugu akuersissutinut sule-riaatsinik, atugassarititaasunik nalinginnaasunik il.il nutarterineq.

2.12. Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfip piffissami asimi suliaqarfiusartumi Kalaallit Nunaata kujataani ornigulluni najuunneratigut misileraataasumik suliniummik ingerlatsineq.

2.13. Aatsitassanut ikummatissanullu allaffissornikkut aqutsisut (Naalakkersuisoqarfik aamma Aqut-sisoqarfik) aaqqissuussaanerisa misissoqqissaarneqarnissaannik ingerlatsineq aamma aaqqissuussaanerup ilusiligaaneranik nutaamik atuutsilsersinnaaneq.

Naalagaaffiit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 17.14 Piujuartussamik ineriertortitsinermut politikkat ataqtiginnerat nukitorsarneqarli

Piujuartitsiviusumik ineriertortitsineq nukitorsarniarlugu politikkikkut aalajangiisarnerit (ataqtigiiissumik) ataqtiginnerinik pitsangorsaassagut.

Kalaallit Nunaanni Tikkuussisut

2.i.6. politikkikkut aalajangiinerit aamma aningasanut inatsimmi atugassanngortitsinerit imminnut ataqtiginnerat

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

2.8. Suliffissuit akornanni sunneeqtigittarnerup tunngavissinnissaanut, ilaatigullu assartuussinerup internet-ikkullu attaveqaqtiginnerup iluanni attaveqaasersuutit nukitorsarniarlugit, pisortani oqartussat akornanni suliassaalertartut suleqtigissutiginerulernissaat.

Anguniakkat ilaat 17.17 Sunniuteqarluartumik suleqateqartarnerit atorneqarnerulerlik

Pisortani suliassaqarfii, inuussutissarsiortut namminersortut aamma inuiaqtigiit akimorlugit peqatigiitarneq siuarsassavarput kaammattuutigissallugulu. Tamanna peqatiginnernik misilitakkagut taakkualu isumalluutinut periusissiai tunngavigalugit inerisaqqinnejassaaq.

Kalaallit Nunaanni Tikkuussisut

2.i.7. Pisortani suliffissuit, aatsitassarsiornermi suliffissuit, pilersuisut aamma/imaluunniit tamat akornanni ataatsimiinnerit amerlassusaat.

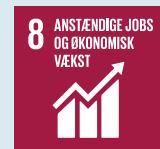
Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

- 2.15. Pisortat suliassaqarfisa, aatsitassarsiornermik suliaqartut, pilersuisuusut aamma/imaluunniit tamat akornanni ataatsimeeqatigiinnissanut ingerlaavartumik aqqtissiuussisarneq.
- 2.16. Kalaallit Nunaanni periarfissanut paasisimaarilersitsinissaq siunertaralugu nunarsuarmi aningaasaliisartunut ukiumoortumik aningaasaliisartut ataatsimeersuortalernissaannut aqqtissiuussineq.

Ukkatarinniffik 3: Aatsitassat pisariaqartinneqarlutik pingaarutillit

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 8.1 Aningaasaqarnikkut siuariartorneq piujuartussaq pilersinneqarli

Nunami namminermi pissutsinut naapertuuttumik aningaasaqarnikkut siuariartorneq attiinnassavarput, pingartumillu nunani ineriertorfiunn-ginnerusuni minnerpaamik 7 procentinik ukiumoortumik aningaasaqarnikkut siuariartornissaq qulakkiissallutigu.

Kalaallit Nunaanni Tikkussisut

- 3.i.1. Aatsitassarsiorluni misissuinermut aningaasartuutaasartut siuariartornerat.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

- 3.4. MSP Forum-ip Kalaallit Nunaat pillugu paassisutissiinermut suliassanullu aningaasalersuinerup tunngavissinnissaanut atorneqarnissaa.

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 17.6 Ilisimasanik avitseqatigiittarneq, ilisimatuussutsimut periarfissaqarneq, teknologii nutaa-liornerlu annertusineqarlik

Avannaani kujataanilu nunat akornanni aammalu nunap immikkoortui akimorlugit nunanilu tamalaani ilisimatusarnermi suleqatigiinneq pitsaanerulersissavarput. Suleqatigiinneq ilisimatuussutsimut, teknologiimut nutaaliornermullu periarfissaqalersitsissaaq, aammalu ataatsimut isigalugu ilisimasanik avitseqatigiittarneq, atugassarititaasut illuatungeriilluni isumaqatigiissutigineqartut, tunngavigalugit aamma pitsaanerulersinneqassaaq. Tassani ilaalluni suleqatigiinnerit ingerlareersut pitsaanerusumik ataqa-tigiissaarnerisigut, pingartumik Naalagaaffinni Peqatigiinni, aammalu teknologiinik paarlaasseqati-giinnissamut nunarsuarmi suleqatigiinnikkut.

Kalaallit Nunaanni Tikkussisut

- 3.i.2. Aatsitassanut oqartussaq nunat akornanni ilisimatuussutsikkut aamma/imaluunniit teknologiikkut suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutini pisussanullu pilersaarutini, suleqatigiinnerup suussusaa malillugu agguagaasuni, arlalinni ilaavoq.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

- 3.1. Aningaasarsiorfiit piujuartussat pillugit EU-periusissatut suleqatigineqarnerata atuutsinneqaler-nissaa.

3.2. Danmarkip aamma USA-p suleqatigiinnikkut atassuteqarfiginerisa ingerlaannarnissaa.

3.3. Aatsitassanik pisariaqartitanik suliniutit ineriertortinniarlugit nunat tamat akornanni attaveqarne-rit nukittorsarneqassapput, taakkununnga akigitinneqartut taakkuninngalu pilersuineq politikkikkut pissutsinit aqunneqarsinnaapput.

Ukkatarinniffik 4: Nunap assiliorneq aamma nunap sannaanut paasissutissat nalunaarsukkat

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 9.4 Ilisimatusarneq nukittunerulersinneqarli, aammalu suliffissuarni teknologi nutarterneqarli
Suliffissuarni teknologiini annertunerusumik ilisimatusassaagut aammalu nunani tamaginni, pingaartumik nunani ineriertortuni, taakkua nutartissallutigu. 2030 sioqqullugu nutaaliorneq kaammattuitigissavarput, aammalu inuit amerlanerujussuit ilisimatusarnermik ineriertortitsinermillu suliaqassapput. Pisortat aamma namminersortut tamatumunnga aningaasaliinerusalissapput.

Kalaallit Nunaanni Tikkuussisut

4.i.1. Aningaasanut inatsisikkoortumik aatsitassanut suliassaqarfimmi ilisimatusarnermut ineriertortitsinermillu aningaasartuutit.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

- 4.1. Nunap sannaanut 1:100.000 angissuseritillugu nunap assiliornerup ingerlatiinnarnissaa.
- 4.2. Ilisimatuussutsikkut suliniutinik, aatsitassarsiornermi suliffissuarnut nutaanik ilisimasaqalersitsussanik ingerlatsinerup ingerlatiinnarnissaa, taamaaliornermilu ingerlatseqatigiifit aningaasaliinermi annaasaqarsinnaerannut annikillisitseqataanissaq.
- 4.13. Qillerummit qaqtanut paasissutissaasivimmik nutaamik pilersitsinissaq.
- 4.14. Qillerummit qaqtanut toqqorsivimmik nutaamik pilersitsinissaq.
- 4.15. Qillerummit qaqtanik, periaatsimi nalunaarsorneqarsimannngitsunik, nalunaarsuinerup aallartinnissaa.

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 11.5 Pinngortitami ajunaarnersuit ajoqsiisumik kingunerisartagaat annikillisinneqarlik

2030 sioqqullugu piitsut inuillu ajornartorsiorlutik inissisimasut illersorneqarnissaat ukkataralugu, inuit ajunaarnersuaqarnerani toqusartut imaluunniit sunnerneqartartut annertuumik ikilisinneqassapput (tassani ilaallutik immamut attuumassutilimmik ajunaarnersuaqarneri). Tamatuma ingiaqatigisaanik nunarsuarmi aningaasaqarnermi ajunaarnersuarnik pissutilimmik aningaasaqarnikut toqqaannartumik annaasaqartarneq annertuumik annikillisisapput.

Kalaallit Nunaanni Tikkuussisut

4.i.2. 2026 sioqqullugu qaqqat isoornissaannut aarlerinaataasunik nalilersuinermut periusissiaq atuutsinneqalersimassaaq.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

- 4.6. Qaqqani isoorfiusartunik qajannartortalinnik nakkutiginninnerup ingerlatiinnarnissaa.
- 4.7. Qaqqat isoortarnerannut nunap assiliornissamut pisussanut pilersaarummik atuutsitsilernissaq.
- 4.9. Qaqqat isoornissaasa aarlerinaateqarnerannik ujarassiornikkut nalilersuinissamut periusissiamik suliaqarnissaq.

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 13.3 Silap pissusaata allanngoriartornerata pakkersimaarnissaanut ilisimasanik pisinnaasanillu inerisaasoqarli

Nunarsuup kissatsikkiartornerata unikaallatsinnissaanut aammalu silap pissusaata allanngoriartorneranut naleqqussarnissatsinnut ilisimasat nalin-ginnaasut annertunerulerssavagut periarfissallu eqqumaffiginerulissallugit. Tamanna ataasiakkaani aammalu sullissivinni pissaaq. Peqatigisaanik siusissukkut ajoqsiinerit eqqoriarsinnaanissaannut killilersimaarnissaannullu pisinnaasagut annertunerulerssavagut.

Kalaallit Nunaanni Tikkussisut

4.i.3. 2030 sioqqullugu pinngortitami ajunaarnersuaqartarnera pillugu paasitsiniaaneq ingerlanne-qassaaq.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

4.8. Pinngortitami ajunaarnersuaqartarnermut suliassaqarfimmi innuttaasunik paasissutissiisarnerup annertusarneqarnerata ingerlatiinnarnissaa, ilanngullugu nunap assinginik qarasaasiatigoortunik aarlerinaataasunik naliliinertalinnik pilersitsinissaq kiisalu pinngortitami ajunaarnersuaqartarnerit pillugit paasitsiniaanerup ingerlanneqarnissaa.

4.12. CO₂-nik unerartitsisarnermut toqqorsivimmiititsisarnermullu (CCS) periusissiap 2023-mi tamanut saqqummiunneqartup sulissutigineqarnerata ingerlatiinnarnissaa .

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaasa ilaat 17.6 Ilisimasanik avitseqatigiitarneq, ilisimatuussutsimut periarfissaqarneq, teknologii nutaaliornelu annertusineqarlik

Avannaani kujataanilu nunat akornanni aammalu nunap immikkoortui akimorlugit nunanilu tamalaani ilisimatusarnermi suleqatigiinneq pitsaanerulerssavarput. Suleqatigiinneq ilisimatuussutsimut, teknologiimut nutaaliornermullu periarfissaqalersitsissaq, aammalu ataatsimut isigalugu ilisimasanik avitseqatigiitarneq, atugassarititaasut illuatungeriilluni isumaqatigiissutigineqartut, tunngavigalugit aamma pitsaanerulersinneqassaaq. Tassani ilaalluni suleqatigiinnerit ingerlareersut pitsaanerusumik ataqtigiissaarnerisigut, pingaartumik Naalagaaffinni Peqatigiinni, aammalu teknologiinik paarlaasseqati-giinnissamut nunarsuarmi suleqatigiinnikkut.

Kalaallit Nunaanni Tikkussisut

3.i.4. Aatsitassanut pisortaqarfiknunat akornanni ilisimatuussutsikkut aamma/imaluunniit teknolo-giikkut suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutini pisussanullu pilersaarutini, suleqatigiinnerup suussu-saa malillugu agguagaasuni, arlalinni ilaavoq.

Kalaallit Nunaanni Suliniutissat

4.3. Geofysiskinut paasissutissat nalunaarsukkat suussusaannik, katersorneqartussanik suussuser-siinissamut kiisalu nunap assiliornerup tulleriinnilersorneqarnissaanik pingaarnersiuinissamut piareersaataasumik misissuataarinerup ingerlanneqarnera.

4.4. Nunap immikkoortuini geofysiskinik misissuinissanut qaammataasatigullu paasissutissanut nalunaarsukkanut aningaasalersuinissamut periarfissanik qulaajaaneq.

4.5. Ilisimatusarfinnik suleqateqarnerup ingerlatiinnarnissaa, nutaanik suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqarneq.

4.10. Nunap sannaanut ilisimatuussutsikkut paasissutissat nalunaarsukkat nittartakkatigut pissarsia-riuminarnerulernissaat.

4.11. Kalaallit Nunaata avannaani ujaqqanik pinnersaasiassanik ujarlernermut ilitsersuutip suliarine-qarnera tamanullu saqqummiunneqarnera.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Imaneq 4
Postboks 930
3900 Nuuk

www.govmin.gl
www.greenmin.gl